

23. gada-gahjums.

Maksa ar preefuhitšānu
par patti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Maksa beš preefuhitšā-
nas Rīgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "

" 3 mehnešči 30 "

Mahj. w. teel isdohs fest-
deenāhm no p. 10 fahloht.

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpashneeks un apgahdatajs.

Mahjas weesis isnah! ween reis pa nedeku.

Maksa
par fludinašānu:
par weenas fleijas fmaltu
rakstu (Petti)-rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, maksa 10 kap.

Redakcija un ekspedizija
Rīgā,

Ernst Plates bilšān- un
grahmatu-drulatawā pee
Pēterka-basnižās.

N° 13.

Sestdeenā 1. April.

1878.

Rādītājs.

Saunatahs siņas. Telegrafa siņas.
Eļšemes siņas: No Rīgas: pilsehtas weetneeki. No Kurššāhem:
nelaimiģ atgadijums. No Gatariās: iſflaidrojums. No Raunas: attaiņo-
jums. No Gaujeņas: konzerte. No Bešim: bebru deena. No Igaunijas:
atreebšānāhs. No Pliſlawas: tureenās Igauni un wina buhšānās. No
Ešernatnes: ſchibū blehdiba. No Wladimiras: dubru kautiņi.
Ahršemes siņas. No Anglijas: kara-pretineeki. No Itālijas: jaunais
pahweests. No Franziās: meera dohmas. No Wihnes: meera zeribas. No
Bulgarijas: ſingriba. No Indijas: Anglijas bailes.
Bezuma deenas. Schācha ſpehle. Sinojums.
Peelikumā: Wehēģs. Raksts uš tuga. Graudi un ſeedi.

Saunatahs siņas.

No Rīgas. Vedus Daugawā iſgahjis, bet uhdens arweenu
ſtipraki ušpluht un preefdeenu uhdens wehl neſahla kriſi.

No Rīgas nodohšānās pahwaldibas teel ſinams da-
rihts, ka no 1ma Aprila fahloht lihds 15tam Aprilim buhs
iſlikti eefaulšānās rukti preefšā teem, kam ſchogad ja-eet
pee lohſešānās, prohti teem, kaš 1857tā gadā dſimufchi.
Minete rukti buhs redsami no pulksten 9 lihds pulksten 2
minetā laikā nodohšānās-namā, Schuhau-eelā Nr. 7.

No Peterburgas. Rā "Waldibas Wehtneſis" ſino, tad
tikſchoht iſloaſtas ihpashas gohda-ſihmes, tā noſaulktas "Sar-
kana truſta gohda-ſihmes." Schihs gohda-ſihmes tiks ſee-wee-
ſcheem par pagohdinašānu dahwinatas, kaš ſlimu un ee-
wainotu kara-wihru lohpschānā ſew tahdu pagohdinašānu
iſpelnijufchahs.

No Odeſas. Tai 23schā Merzi atbrauza damſlugis
"Juno." Uš ſchi tuga atradahs wairak wirsneeki, kuru ſtar-
pā bija ari generalis Strukows, kuzam bija lihdsā leels funs.
Schis funs bija tā nomahzihts, ka winſch Baſchibofufus
kohda un kara-laikā ari jaw diwi Baſchi boſufus nokohdis.

No Konſtantinopeles. Rā no tureenās teel ſinohis, tad
Egiptes kara-pulki, kaš pa kara-laiku uš Turziju bija atnah-
kufchi, tagad teel uš mahjahm atlaiſti. Iſ ſchi atgadijuma
redsams, ka Turzijas waldiba zere uš Ciropas meeru, wifu
maſak uš tam, ka winai pee karofchānās, ja karſch iſzeltohs,
nebuhs jeb newaijadſehs dalibu nemt.

Turzijas waldiba peepraſijufe, kad Kreewu kara-pulki
atſtahſchoht tahs weetas, kuzas wineem pehz meera-nolihguma
ja-atſtahj. Uš tam wirskomandeeris atbildejis, ka tas til wa-
retu notikt, kad Anglu kara-tugi buhs atſtahjuſchi Beſikas
juhras lihsumu.

No Romas. Itālijas walfiſweetneeku ſapulžē nahja pee

pahrſpreeſchānās politikas buhšāna Auſtruma leetā. Da-
ſchadas dohmas tika iſſažitas. Daſchi dohmaja, ka Kreewija
uš tam iſeijoht, lai waretu Turziju pamifam eeguht, bet ſchah-
das dohmas tika no ziteem uſrahditas par nepareifahm.
Daſchi atkal iſſažija tahs dohmas, ka Auſtruma leeta buhtu
iſſchikirama pehz tautibas praſijumeem. Birmā deenā Auſtru-
ma leetas pahrfpreeſchāna nebeidsahs, un tā tad wehl turp-
maki ſpreedumi gaidami, kaš rahdihs, uš kuru puſi Itālija
grib greestees. Warbuht ari, ka Itālija ſawā pahrfpreeſchā-
nā pee iſhta gala ſpreeduma til drihs nenahs, bet wehl no-
gaidihs, eekam ſawu iſtureſchānohs ſklaidri iſrahdihs.

No Greekijas. Greekijas waldiba eeſneegufe pee leelwal-
ſtim rakstu, turā wina ſchelojāhs, ka Turku ſaldati nodaroht
pee Greekijas rohbeshahm breeſmu darbus. Pret ſcheem
breeſmu darbeem Greekijas waldiba iſſaka ſawu pretoſchānohs.

Politikas buhšāna. Gruhti tagad noſažiht, waj karſch
waj meers gaidams, bet to gan war ſažiht, ka politikas buh-
ſchāna paleel ſklaidraka, tā ka drihsumā wareſim ſklaidrakas
ſinās paſneegt, un prohti tahdā wiſh: Anglija un Auſtrija
iſſažihs ſklaidri ſawus praſijumus un tad ari Kreewija iſſa-
žihs, waj wina ſchahbus praſijumus warehs peenemt jeb žil
wina no teem warehs peenemt. Kad tas wiſs buhs notizis,
tad warehs ſklaidri ſpreeſt, waj meeriga iſlihdſinaſchāna ee-
ſpehjama, waj ne.

Schē klahht wehl japeemin, ka Wahzija, ja ſtarp minetahm
walſtim praſijumu dehl leelaka ſtarpiba raſtohs, nodohmajufe
uſkemt widutaja amatu, lai waretu Ciropā meeru uſtureht.
Til tahlu meera zeribas wairojuſchahs, ka praſijumi tiks
ſklaidri iſſažiti un ka Wahzija grib peenemt meera-widutaja
amatu.

Telegrafa siņas.

No Peterburgas tai 30. Merzi. Gortſchakowa atbildes
raksts uš Selisberi rakstu ir nodrukahs "Waldibas wehtne-
ſi." Gortſchakowa raksts iſſklaidro tagadejo politikas buhšā-
nu Auſtruma leetā.

No Berlīnes tai 29. Merzi. Gortſchakowa raksts iſſaka
Kreewijas labu prahtu, ar Angliju tā ari ar zitahm leelwal-
ſtim meerigi iſliht.

No Londones tai 29. Merzi. Anglu awiſes iſſaka tahs
dohmas, ka Gortſchakowa raksts iſrahdoht wehleſchānohs pehz
meera.

Gelfshemes finas.

No Rigas. Rā jaw minejam, tad pirmdēnu tika jaunee Interuzigēe pilsēhtas weetneeki jeb aistahwi apšwehrinati. Gelfš sčhejeenas Bahzu awisehm „Rig. Stadtblätter“ (1856. gada gahjumā Nr. 43) atrohdašs kahds raksts, is lura redsams, ka preeksch 100 gadeem Rigas wezahs pilsēhtas-waldes weeta tika eewesta jauna pilsēhtas walde. Minetais raksts Ratweefchu walodā fkanetu tā:

„Ta Sta Janwara deena 1787tā gadā bija Rigas jaunakā wehsturē jo eewehrojama deena, jo tai deenā pilsēhtas galwa, Heinrich Strauchs, eeweda rahtusi jauneezelto, is 1mas un 2tras gildes pastahwoscho magistratu, pehz tam, kad lohzeeki bija Behtera basnizā apšwehrinati, kamehr wezahs rahtes lohzeeki bija sapulzejuschees rahts sahlē. Pee eenahlschanas tapa jauna magistrata lohzeeki usajzinati, peefehstees, pehz tam lasija pilsēhtas galwa waldischanas pawehli preekschā, kurā tapa finams darihts, ka rahts kolegiums atzeltis, ka minetee wihri tagad esohi jaunais magistrats un ka tee tagad pehz Reiserēenes Katarines wifaugstakas pawehles apstiprinati fawds amats.“

Bezakais birgermeisters Schiel nodewa jaunai pilsēhtas waldei rahtes protokolus un dekretus, teefas grahmatas un fnojumus par to, kur wifs, kas pee rahtes arkiwa peeder, atrohdamā. Tad firmais gohda wihrs apšweizinaja jauneezeltohs, bet winafch bija firdi tā aigrabhts, ka wina wahrdi Inapi bija dsirdami. Winam tezeja afaaras par waigu, beidšamas, kuras winafch raudaja, fcho fawu fwehtumu atstahdamā; tad winafch fneedsa katram pilsēhtas weetneekam rohku un to paschu darija wisi tee ziti wihri, kas pa leelakai dafai bija kalpojufchi uszihtigi lihds firmam wezumam fawai mihtotai Rigai. Bija gan aigrabhdams azumirkliis, kurfch naw zaur wahrdeem aprakstams.“

Widsemes lohpu aistahweschanas beedriba. Schihs beedribas preekschneeziba dara finamu, ka ir aisleegts, flimus, gaudenus, flibus firgus jeb tahdus, kam ir bruhzes jeb wahtis, preeksch strahdaschanas nemt; ka ir aisleegts firgeem pa smagu nastu jeb wesumu uskraut, ko sirga fpehks jeb zefsch ne-attauj; tapat ir aisleegts, sirgu, kam smags wesums jawed, ar walgu peefeet pee ohtra sirga rateem, ka ari naw brihw, lohpinus ar zeetahm, afahm leetahm fift; beidsoht ir aisleegts, pakritufchus, paklupufchus firgus ar pahtagu wehrt, lihds wini uszetahs, tahdā reisā firgs isjuhdsams un tad peezetams. Wifseem polizejas deenastneekem peenahlahs, us tam skatitees ka nupat minetee aisleegumi teel eewehroti, un wineem janahf palihgā lohpu aistahweschanas beedribas lohzeekteem pret tahdeem, kas schahdus nosajijumus (aisleegumus) pahrlahpj. Wisi wainigee janodohd polizejai, kas par teem spreedihs pehz meera-teefnescha nosajijumu 29ta paragrafa, kas ir, wainigohs strahpehs ar naudas strahpi lihds 15 rubl. fubr.

No Kurfischeem. Kurfischu pagasta M. mahjās notika schahds breefmigs darbs: Tai 16tā Merzi minetu mahju strahdneeki kahdas neeka leetas deht til tahlu dumpi bija tikufchi, ka nebija peetizis ar wahrdeem strihdetees, bet fahufchi ar wihra duhschu zihnitees. Weens no dusmahm pahremits, tee kahdu lohla gabalu (kuru mehš par spihreli fauzam) un krauj ar to ohtram, prohti fawam pretineekam, pa galwu, tā ka tas, no ta fiteena eewainohs, tai paschā deenā

islaida fawu garu un atstahja feewinu par atraitni, ar kuru 4 gabus laulibā dšihwoja. **Kahds Kurfiteeks.**

No Gatartas-muischas. Schahds isflaidrojums mums peenahzis:

M. w. 10tā numurā tai fnojumā no Gatartas-muischas stahw rakstihis, ka leelmahte ar fawu fulaini no Ubejas tilta pufes pa leelzetu brauzohi u. t. pr., bet schints wahrds ir mifejums, jo ne wis „leelmahte ar fawu fulaini,“ bet „G. fainneeze ar fulaini A. f.“ Ar fcho isflaidrojumu lai peeteel mineto mifejumu isflaidrojoht.

No Naunas. Pret zeen. „lihdsalibneeka“ kunga rakstu „M. w.“ 11 Nr. man buhtu pahra wahrdu jafaka.

No Jums aiskahrtais teikums „ar us semehm neredsetu isweizibu“ fkanēja manā rakstinā tā: „ar us semehm reti redsetu isweizibu“ un ir tahdā wihse tilai drukas kluhda. — **Abholina kungam esmu pateizibu isfajjis newis „partejas garā,“** bet dohmadams pateizibu doht, kur ta peenahlahs. Un ja jums, zeen. „lihdsalibneeka“ f. patihf pee „Tritschā“ pasajinas uskawetees, tad man tur nekās naw preti.

—f—

No Gaujenes. Lai gan pawehli, tad tomehr ne par wehles Mahjas weefam gribu fiau doht, ka Gaujenes-Balfman-Aumeisteru komifijas darbs, par kuru jaw rudeni bija pafneegufchi lasitajeem finas, par wifu seemas laiku ir weizees. Nowemberi, ka Jums finams, muhsu Gaujenes walsts-namā Kulfmanes mahzitajs notureja weenu preekschlasifchanu par Kreewu-Turku kuru un Februari pehdigi tika isrihkota Gaujenes walsts-namā konzerte, par kuru wehl kahdus wahrbus gribu peelikt. Ilgi jaw Gaujeneefchi bij nodohmajufchi, wai konzerti, wai teateri isrihloht, bet lehti nespehja tohs spehtus fawahkt, tā ka gandrihs jaw zeribu bijam pametufchi, ka fcho gadu wehl ko spehsim isrihloht; tad nu mums wifseem bija jo leels preeks, kad zaur muhsu draudses fkolhmeistara Bawafar f. nepeeksdamu puhlinu, tomehr Februar eefahlumā warejam wifur fiau doht, ka 26tā Februari Gaujenes walsts namā tiks konzerte isrihkota, kurā ne tik wihru un jaukti lohri, bet ari kwartete no Balkas, kas til us Bawafar f. luhgschanu mums par palihgu nahja, buhs dsirdami, un ka pehz konzertes pee Ulricha kohra musikas tiks weefigs wakars noturehts. Ne welki bij muhsu aizinaschana, jo 26tā Februari no tahleenas un flahuma fanahja smuks kauschu pulziufch, kas par jaukahn dseefminahn gribeja papreezatees un ja ari leelakais pulks ahropufs walsts-nama sapulzejahs, tad ari sahle nepalika wis tulfcha. Dihri preeks bij dsirdeht zil jauki ir jauktais ir wihru kohris, lai gan til ihfu laiku ween apakfch Bawafar f. wadischanas kohpā dseedoht bij mahziju-schees, fawas dseefmas dseedaja. Leelu pateifschanu ir pelnijufchi tiklas Bawafar f. par fawu kohru wadischanu, ka ari paschi kohri, jo zaur ruhpihu dšihchanohs ween til ihfā laika til brangus auglus war panahkt. Ari Balkas kwartete zaur jaukahn dseefmahm puschoja muhsu konzerti. Winai par to lai ir leela pateiziba!

Kad konzerte bij beigufehs, tad sahle tika isruhmēta un Ulricha kohris ar fawu jautru spehleschanu jauneklus un jaunelles pee danzofschanas aizinaja. Bes nelahdahm nepatifschanahm schis wakars tika preezigi un jautri pawadihts un teefcham dascham labam wehl ilgi stahwehs preezīgā peemina.

Par Gaujenes-Balfman-Aumeisteru komifijas eenahlschanahm un isdohschanahm wehl gribu pasinoht:

Genahlfchanas: Mihilstibas dahwanâs tika falafihis 208 rub. 3 kap., — zaur islohseschanu eenahja 593 rub. 41 kap., zaur Palsmanes teateri un weefigu wakaru 120 rub. 2 kap., — zaur preekschlafifchanu un weefigu wakaru Numesterâ 35 rub., — zaur konzerti un weefigu wakaru Gaujenê 198 rub. 85 kap. Pawisam kohpâ 1155 rubti 31 kapeifa.

Isdohfchanas: Us Sifstowas lafereti tika aiffstellti 500 rub., — saldatu feewahm Numesteru draudfê 50 rub., — saldatu feewahm Palsmanes draudfê 42 rub., — saldatu feewahm Gaujenes draudfê 110 rub. Pawisam kohpâ 702 rubti.

Tâ tad mums wehl atleek 453 rub. 31 kap. fubr., ar lo zeram daschas atraitnites un dascha bahrina behdas atweeg-linaht.

No Zehfim. Swehtdeenu tai 26tâ Merzi pawadija fchejeenes pilsehtas ahrsti Dr. Wiebeku us pehdejo dufas weeti-nu. Pulksten diwôs pehz pufdeenâs, falafijahs lohti dauds kauschu pee nomirufcha dshwolka, kuxi wisi wehlejahs mihtam aifgahjufcham pehdigo gohdu parahdiht, to us pehdejo dufas weetu pawadiht. Lihkis tapa no wairaf fchejeenes birgereem lihds kapa weetai nesis, pee kam brihwprahrigee uguns dshfeji gar abahm pufehm degofchas lahpas nesdami, lihdsi gahja. Kapfehtha pildijahs ar laudim kâ peebahsta. Lihka runu tu-roht, mas azis palifa faufas. Un teefcham jafaka ari, Dr. Wiebeks bija wihrs, kas pats par fewi nebehdadams, katram luhkoja palihdseht. Winfch bija katram mihtfch, wisi winu zeenija un winu apraud neween Zehfu eedfihwotaji, bet ari tahs apfahrtnê.

No Igaunijas. Kâ „Gesti Postimees“ sino, tad notizis fchahds behdigs atgadijums: Pantiferas muifchâ fkhlotajs pamanijis pehz nobeigtahm mahzibas stundahm ahrâ ugunu gaischumu. Ahrâ issteigdamees eerandijis, ka dshwojamas ehkas jumts deg pilnâs leefmâs. Ar leelu steigfchanohs winam laimejees tikai fawu familiju un lohpus no leefmahm isglahbt, zita mantiiba fadegufe. Uguns peelikts no kahda 13 gadus weza fkhlena, kuru fkhlotajs to deenu nebehdnibas deht faktâ eelizis. Kâ mineta awife sino, tad leelaka data no mineta pagasta eedfihwotajeem wehl fkhlotajam leelu nepareifibu usteepjoht deht tam, ka eedrohfchinajees puiku strahpeht. Tahlat fchi pate awife fuhdsahs, ka fkhlotaju teefibas tanî draudfê lohti mas teeloht eewehrotas, kas ari no tam redsams, ka no 1874ta fahloht, 15 fkhlas tikufchi 23 fkhlotaji mainiti. Minetas draudses eedfihwotaji dohmajohht tã: Kad tirgû war katrs fawu firgu ismainiht, kapehz tad ari pa Surgeem katrâ gadâ newar fawu pagasta fkhlotaju pret jaunu ismainiht?

Igauni Pliflawâ. To gan laifam katrs jin, ka Latweefchi un Igauni pa tuhkfoscheem no Widsemes un no Igaunijas isgahjufchi un Pliflawas gubernâ apmetufchees us dshwi. Bet ka Pliflawas gubernâ 15,000 Igauni dshwo, kas fawu tehwiu naw atfahjufchi, bet jaw no fen laikeem apdshwojufchi Igaunijas deenwidrihta stuhri, kuru wal diba, rohbeschas starp Igaunijas un starp Pliflawas welkoht, peelala Pliflawas gubernai, — to warbuht wisi wehl sinahs. Wisi fchee Igauni peeder pee Kreewu tijibas, un walodas un tautibas pehz ir Berowas Igaunu radi. Pliflawas Igauni war leelitees, ka Igaunu fawadiba un tautiba pee wineem wehl glufchi ne-aiftikta palikufi, lo no neweena zita fchihis

tautas sara newar teikt. Par to ari newaram brihnitees, eewehrodami, ka wini lihds fchim wehl nemas naw attihstijufchees, tadeht ka wineem naw nelahdu tautasfkhlu, tad nu faprohtama leeta, ka Pliflawas Igauni jo stipraf turahs un kerahs pee wezahn tehwu tehwu eerafchahm.

Pliflawas Igauneem ir behrna daba. Wini ir labprahrigi mahzibas peenehmeji un padohma klaufitaji un wezeem laudim peeklahjigo gohdu nelad ne-atrauj, kâ deemscheht nereti mehds notikt pee fmalakeem laudim.

Ar semkohpibu wini sinams ziteem Igauneem neteel wis lihds. Bet jaw wineem kllab kâ Pliflawas Kreeweem tee Igauni par semkohpibas fkhlmestareem palikufchi, kas jaunahs laikos tẽ apmetufchees.

Swehtu teiku wineem netruhfst. Par prohwi, ka apustuti un swehtee tẽ zilwekeem parahdijufchees, — ka swehts Zahnis pee Mahls-zeema sem kohka gulejis, us atmina fewim kurpes iswilzis un upẽ masgajees, tadeht wini ari fcho swehtu weetu labprahht apmekle. Pee Silbi-zeema swehta Anna esohht gulejufi sem refna kohka un zilwekeem fchlinkojufi tahs aitas, kas agraf kohka dohbjumâ apflehtas bijufchas. Par pateizibas fihmi Igauni katrâ 23. Julijâ tẽ atnes aitugalwas, aitukahjas un aituwilla un fchini deenâ aplahrtejõs zeemõs fwin leelus, preezigus swehtus.

Tẽ ari rohдах swehtu awofchu, kur azu-wahjineeki eemet naudas-gabalus. Ar fcho uhdeni wahjineeki fawas azis masga, turkrahht luhgumus flaitohht, lai Deews palihds pee dseedinaschanas.

Skaisâ wafaras laikâ, Junijâ jeb Julijâ mehnefi, Pliflawas Igauni tautasfwehtkus mehds swehtihht. Netahtu no zeema, leelâ lihdsenumâ, 80 — 100 feeweefchi ir fapufzejufchees rinkî un papreezajahs ar dseedafchanu un ar danzofchanu. Weena feewa perfchu flaita preefchâ un wifas zitas feewas tai palaf flaita ar flalu, stipru flanu, lamehr diwas feewas aplampufchahs ap wifu rinkî danzo, lihds lamehr atkal eestahjahs fawâ weetâ. Nu atkal zits pahris isnahht laukâ un tapat dara.

Tẽ ja-eewehro, ka ne dseefmas wahrdi ne dseefmas mel-dinfch ne-faet kohpâ ar ihtas Igaunijas dseefmahm un mel-dineem.

Wifahm, feewahm kllab kâ meitahm, tahdas paschas faktis, kahdas fenahs laikos wifahm Igauneetehm bija. To-mehr tẽ Pliflawâ fchahs faktas ir dauds leelakas kâ paschâ Igaunijâ. Seewas ap kallu nefa pehrles, kas gandriht it kâ ischeekuri isflatahs un garas fubraba kehdes, kas pahr kruhtim karajahs. Pee danzofchanas kehdes peesitahs pee faktim, tã ka flau ween. Tahda kruhfchu un kalla-rohta nereti mafajohht 70 lihds 100 rubtus. Seewas no meitahm zaur to war isfchirt, ka feewahm nahtna galwanti, kas karajahs pahr muguru lihds papehscheem. Meiteefchi fawas galwas isrohta ar wara krohni, kas gandriht kâ pufmehnesis isflatahs. Wifâ dseedafchanas un danzofchanas laikâ wihreefchi ahrpuf rinkâ pulzindõs fastahjufchees flatahs us danzotajahm. No ehwerjehlibas un no nepeeklahjigee fmeekkeem naw ne jaufmas.

Pa starpam ari redj jaunektus pulzindõs jeb pa pahreem ar meitahm tehrsejohht. Ziti pahri atkal rohlas fahchufchees bes mitefchanahs fchurp un turp fchuhpojahs. Nereti fchee mihlestibas apleeznajumi ir kahfahm par tillu un tã tad Igaunu tautasfwehtki turami par pahrineeku fawedejeem, lai

gan sinams wineem netruhfst wezu paganu tizibas eerafchu atlikumi.

Kad Kreewi papreezajahs ar danzofchanu un ar dseedafchanu, tad katrureis fchikahs no Zgauneem.

Tagad starp Blifkawas Zgauneem ihpafchi wehra nemams augsti zeenijams wezs wihrs, ko katrs pasihst un lam Helbi Hilips wahrdâ. Neweens pats zits Zgauns ne no tahleenes winam neteef lihds, ne leela auguma, ne gudribas, ne bagatibas peh.

Kahds Zgaunu tautas dseefmu mihtotajs un fakrahjejs dabuja sinah, ka fchis firmgalwis leelu pulku tautas dseefmu pasihstohst un to apmeklejis stahsta ta:

„Hilips nesen libeli bij peedfihwojis, kadest winam firds ihsti us to nenesahs, fawu mantas lambaru usfleht un manim fawu tautas dseefmu krahjumu rahdiht. Bet kautini no nahburgu mahjahm, wezi tiklab ka jaumi, falasijahs pee Hilipa un manim pa starpam ari danzodami fawas dseefmas dseedaja. Kad preekfchdseedatajs, Hilipa dehls, garu dseefmu dseedajohst, nollihdâ no zela, tad zeenijams tehws ar balteem mateem un ar baltu bahrdû pats stahjahs wina weeta un dseedaja, it ka pats Zgaunu dseedafchanas deews Wanne-muine buhtu bijis. Kohlele bija faplihfust un meistaram tadeht fchoreis bescha bij japeeteel.“

Wezweza Zgaunu kohlele pascha Zgaunija jaw fen gandrihs pawisam aplufusi. Bet pee Blifkawas Zgauneem to wehl beest war atrast. Wini fchahs kohles taifa is wezeem, zeeteem preeschu sareem, daschureis ari is leepu sareem. Kohlele ir septinas stihgas, ta ir 25 zollus gara un apalscheja galâ kahdus 8 zollus, bet augfcheja galâ til ween kahdus 4½ zollus plata. Stihgas no mifina drahtes taifitas. Wisih-faka stihga ir 9, wisgaraka stihga 18 zollus gara. Kohlele sem stihgahm ir 2 zollus refna, bet isdohbeta un aplahta ar teewu dehli, kur papilnam zouruminu ee-urbti.

Kohlele — ta zits Blifkawas Zgauns fenal minetam tautas dseefmu fakrahjejam teiza — esohst fwehts rihls. Kad us to spehlejoht pee wahjineekeem, tad fchee nemas, jeb tak itin reti mirstohst. Ja us kohli spehlejoht pee lihkeem, tad nahwe ziteem mahjas zilwekeem nepekerotees. Kahdureis wisi mahjas zilweki bes ween wina pascha ar fehrgu apstir-gusch. Winsch bes miteschanahs us kohli esohst spehlejis. Nakti, winam spehlejoht, baltâ fehms ar gazenu, lohpuwihfigu galwu pee lohga esohst parahdijees. Bet winsch jo duhschigal ar stihgahm strahdajis un neweens pats wahjineeks ne-efohst miris.

Pats Deews kohli esohst taifijis. Deews un „wezs launajs“ — ta winsch tahtal stahstija — kahdureis dereja, kuresch no abeem pirmajs musikas rihlu isgudroschoht. Deews no kohla tuhliit panehma lapu un to pee mutes lizis fwilpeja. Bet wezs launajs duhku fahla taifihst un wairaf deenas ar scho darbu publejahs, kamehr Deews us kohla lapu lustigi fwilpeja. Kad wezs launajs beidsohst bija gataws, tad abi diwi spehleja zits par zitu. Bet Deewa stabule bija flakstaka un art pirma bij gatawa. Deewam tadeht palika wirsrohla.

Nu wini no jauna dereja, kuresch no abeem schiglal musikas rihlu istaifischoht un kura rihls buhschoht flakstaks. Te nu Deews fahla strahdaht ar kohli, bet wezs launajs ar ragu. Deews atkal pirmais palika gataws ar kohli, kamehr launajs wehl publejahs ar ragu. Kad wezs launajs beidsohst

bija gataws, tad abi atkal spehleja zits par zitu. Bet Deews spehleja flakstal un ari fchoreis winneja.

Wisi musikas rihli, prohti wisi tee musikas rihli, ko Blifkawas Zgauni pasihst, ari harmonika, esohst wella isgudrojumi. Til ween kohla lapu un kohlele esohst Deewa taifitas.

Blifkawas Zgauni wifadai mahnutizibai ir padewigi un waren lohti bihtahs no sihlneekeem un no nikneem gareem. Brihnischligas un pawisam netizamas leetas te katru deen' war dsudeht. Un kautini wifus fchos neelus zeeni ka flaidru pateestbu.

Te lastitajeem pafneegfchu kahdas fchahs mahnu tizibas prohwees.

Kahda plika tulfnesi nikna deewiba, wezs Zuhdas wahrdâ, apwaktejoht leelu pulku naudas. Ja kahds Zahna nakti danahst un krusu metis nolikus wahrdus flaita, it ka par prohwi: „Deews palihds! Dohd naudu fchurp!“ — tad wezs Zuhdas aishwellahs un kristihts zilweks naudu peefawinajahs. 1874. gada kahdi kalpi bij fadewufchees kohpa un stipri apnehmahs, meeru nemeest, pirms manta wineem buhschoht feschâ. Wispirmal nu bij jadabu sinah, kur wezs Zuhdas tupeja. Kalpi tadeht Zahna walarâ panehma mella ehreeta fahas un us behniuun kahpuschi galwas bahsa zaur fakahm un stipri ween flatijahs us tulfnescha pusi. Bet wezo Zuhdasu un wina naudu wini tomehr nedabuja redseht.

Ohtra deena kalpi taifijahs zela, apbrunofufchees ar milfigu fwahrpstu, ko ihpafchi preekfch tam pee zeema kaleja bija apstellejusch. Wini nu tulfnesi wifus wezus lapus fahla usrakt un tad ar fwahrstu wehl dsital urba zil ween jaudaja. Prohtama leeta, ka wisa winu ralschana un urbschana bij un palika welta.

Te wehl kahds brihnischligis stikis. Kats un Tenna, diwi flaweni burwi, fawa starpâ bija leela eenaidâ. Kahdureis tomehr us kashahm weens ohtru fatifa.

Lastitajeem jasin, ka us kashahm tiklab bruhstgana ka bruh-tes familijai katrureis faws burwis ir flahst. Tai partijai, kas bescha ir, drihs war gaditees, ka ohtras partijas burwis tohs pahrwehersch par fumpurneem jeb par willeem. Bet ja nu abahm partijahm fawi burwi flahst, tad fchee nereti fadurahs kohpa, it ka ari katam un Tennam notifa.

Kats Tennam pafneedsa brandwihna kannu. Bet Tenna teiza: „Dser tu papreekfch!“ Til ko nu Kats fahla dsert, tad winam zaur Tennas burfchanu wisi sohbi ar flanu krita is mutes. Bet Kats sinams nebij wifs kuhtrâ. Winsch mudigi falasija fawus sohbus un tohs ar johni atkal eestweeda mutê, ta ka katrs sohbs, ka saldats pee munstureschanas atkal fawa weza aprasta weeta stahweja.

Nu Kats Tennam teiza: „Dser nu ari tu!“ Til ko nu Tenna fahla dsert, tad peepefchi abas azis burwjam iskrita is galwas. Winsch azis sinams gan pazehla un tahs weza weeta atkal gribeja atpakal fweest, bet a re! wihram ne-isdewahs.

Muhfu schehligs Reisars, muhfu mihtais tehws, stipri ar to darbojahs, ka lai wisi wina neslaitami apalschneeki teel westi pee gaismas. Tadeht gan drohschi jazere, ka ari schini leelas Kreewijas stuhri tumfbai drihs zelsch buhs jagreesch gaismai.

Harri A . . . i.

Ko Tschernatines (Badolijas gubernija) teel sinohts pahr kahdu blehdigu stiki, ko schihdi isdarijusch. Tureenas apgabala schihdi, lai sirgus un leellohpus dabutu par lehtahm zenahm pirkt,

ispauda tahdas walodas, ka pristaws (teefas-kungs) efohtteigis, ka stary Austriju un Kreewiju buhschoht karfch un tahda buhschanâ pristaws aisleegfchoht teem laulus apstrahdaht. Radahs dauds lehttizigu lauschu, kas schahdahm blehnu walodahm tijedami fawus lohpius par neela naudu pahrdewa; turpreti ziti bija prahtigaki, tee nogahja paschi pee pristawa apwaijatees, waj teefcham schahdas walodas efoht pateefas. Zè nu dabuja sinacht, ka tilai wiltiba bija. Pristawam ari wehlaq isdewahs, schahdus blehnu ispaudejus rohlâ dabuht un pee atbildefchanas faukt.

No Wladimiras. Nowojas un Bogolubowas zeemôs (Wladimiras gubernijâ) ir tahds eeradums, ka pirmas nedetas pirmdeenâ gaweneem fahlotees jaunee wihreeschi fapulzejahs us zihnischanohs ar duhrehm (sulakeem). Schini gadâ bija fapulzejuschees kahdi 500 duhru waroni. Skatitaju bija wairak tuhstoschu. Zihnitaji noschlihras diwi pullôs un zihnischanahs fahlahs, kas ar to beidsahs, ka daschi waroni bija tahdus duhru spehreenus dabujuschi, ka wini ar ragawahm bija us mahjahm aifwedami.

Ahrsems sinas.

No Anglijas. Kâ no tureenâs teel sinohts, tad Anglijâ arweenu wairak rohnahs tahdu, kas negrib, lai Anglija fahktu karu ar Kreewiju. Pee schahdeem kara-pretineeleem pa leelakai datat peederohht tirgotaji un fabriku ihpaschneeki, lam no kara zeltahs leela fshahde. Wini efoht nodohmajuschu waldbibai eefneegt luhgshanas rakstu, lai jel gahdatu, ka meers tiftu usturehts. Weenteefigi usluhkojohht ari nemas naw isprohtams, kahdu labumu Anglija zere panahkt, karu fahldamu.

— Schinis deenas tika parlamentê preekschâ likts pahrfkats pah Anglijas walsis isdohfchanahm un eenemfchanahm. Zif schi pahrfkata redsams, ka schini gadâ dauds leelakas isdohfchanas raduschahs, it nemas neluhkojotees us tahm isdohfchanahm, kas zaur kara-dohmahm raduschahs.

No Italijas. Pehz tureenâs awischu sinahm spreeschoht jafaka, ka tagadeis pahwests Leons zitadu garu fawâ waldischanâ un darischanâs israhda, neta nelaika Pius, kas neween pret wifahm brihwprahtigahm waldbahm tureja taunu prahtu, bet ari nepeekusdami zentahs, lai waretu fawu pasaudeto laizigo waldbibu atkal eeguht. Tagadeis pahwests laidis rakstu pee Kreewijas un Wahzijas keisareem, kuzâ rakstâ winsch ranga panahkt draudfihu fatilfchanohs ar minetahm keisaru waldbahm. Ari fawâ eelfschigâ waldbibâ pahwests israhda zitadu garu, prohti leelu stingribu pret wifahm leelahm islifchanahm un kâ rahdahs, tad winsch ari netaufees no jesuitem waditees.

— Italijas weetneeku pullâ eefneegts preekschlikums, kas sihmejahs us Austruma leetu. Schi preekschlikuma nospreefchana rahdihis, us kuru pusi Italijs turefees, waj us Kreewijas pusi jeb waj pret Kreewiju. Zif schim brihscham war spreesft, tad Italijs turefees us Kreewijas pusi; jo ar Austriju un Angliju wina pa weenai rohlai nemetifees.

No Franzijas. Wispahri nemoht Franzijas politikas wihri un awischneeki peekriht tahdahm dohmahm, ka dauds labaki buhtu, kad meers tiftu Ciropâ usturehts, neta kad karfch stary Kreewiju un Angliju iszeltahs. Franzija pehz tam zentifchohtes, ka leelwalstis fanahktu un fawâ staryâ weenotohs, ka lai meers tiftu usturehts. Franzija us wifadu wihfi, ja karfch iszeltahs, no karofchanas raudfihu atturetees, ari tad, kad

Anglija ar Austriju faweentohs, bet us tam ne-efoht ne-kahdas drohshas zeribas.

— Schi klacht ari jabeemin, ka prinzis Napoleons kahdus lihdi schim apflehtus politikas rakstus gaismâ laidis, kas daschas eewehrojamas politikas buhschanas atklahj. par peemehru, garidsneeku nelahgo rikofchanohs Franzija un Austrijas negehligo politiku tai laikâ no 1866ta lihdi 1870tam gadam.

No Wihnes. Kâ tureenâs awises sino, tad meera zeribas wairojotees, ihpaschi tamdeht, ka Kreewija, Ciropas zitu walstiju teefibas eewehrodama, nelahdus kaweklus meera islihghchanai preti nezet un ka Wahzija ar wifu nopeetnibu nodohmajufe, par meera ustureschanu ruhpetees. Wihnes awises fawas leelakahs meera-zeribas tura us Wahziju un us winas palihdsibu pee meera islihghchanas. Wahzijas peepalihdsiba efoht no leela fwarâ, jo Wahzija efoht warena walstis un winai, Ciropas widu efofchâi, ari peenahkotees par Ciropas meera-ustureschanu gahdaht.

No Bulgarijas. Kâ no Mustschukas teel sinohts, tad Bulgarijas jaunais generalgubernators, generaladjutants sirsis Dondukow Karfakows fawâ jaunâ gubernijâ eewedis stingru kahrtibu, tâ ka naw jabihstahs, ka tur kaut kahdi nemeeri waretu iszeltees, lai gan tureenâs laudim deefgan nemeerigis prahts, ihpaschi kad to buhschanu eewehrojama, ka tur Bulgareem un muhamedaneem daudskahtiga fatilfchanahs.

No Indijas. Anglu awises fahuschas it nopeetni pahrfspreesft un pahrunahht tahs buhschanas Indijâ un to daridamas winas issaka tahs dohmas, ka Anglijai waijagoht ruhpetees, lai winas waldbiba nefahloht Indijâ schkohbitees. Daschas buhschanas us tam sihmejotees, ka Anglijas waldbiba pee Indeescheem nestahwoht us ihsten drohshahm kahjahm. Birmlahrt ta buhschana eewehrojama, ka Anglijas wara tagad wairs Asija nestahwoht fenakâ gohdâ, neween pee Asijas zitahm walstim un tautahm, bet ari pee Indeescheem. Dhtrahrt Turzija muhs (prohti Anglus) eenihst, dohmadama, ka mehs winu beidsamâ karâ atstahjuschu un peejohlito palihdsibu ne-efam pasneeguschu. Ka Ciropas muhamedani muhs eenihst, kas jaw naw labi preeksch mums, bet wehl jo flittaki preeksch mums ir, kad muhsu muhamedanu pawalstneeki Indijâ muhs fahktu eenihst — kas tahdâ buhschanâ mums buhtu gaidams, ja karfch stary mums un Kreeweem iszeltahs? Drefchahrt Indeeschu maseem waldbneeleem ir tagad fawi saldatis; ja nu Indeeschi pret mums fazeltahs, tad minetee Indeeschu saldatis, lo few par semes apfargatajeem lahnam isrihloht, ari fawus eerohfshus pret mums fazeltu. Weidsoht wehl peeminu, ka Indeeschu augstakas kahrtas lohzehti, kad wini Anglu kara-deenestâ eestahjahs, newar wirsneeku kahrtu fapneegt, zaur lo wini us Anglijas waldbibu kâ warmahzigu waldbibu tura taunu prahtu. Zâ raksta Anglu awises, kas peerahda, ka Anglija newar wis til drohshu palaisitees us Indeescheem un tamdeht newar wis til weeglprahtigi karu fahkt.

Wezuma deenas.

Katra zilwela peenahums ir, ka tas fawa, kâ ari zita zilwela „wezuma deenas“ weeglinatu. Tadeht behrneem jagahda par faweem wezakeem, lo Deems ihpaschi ar sohlifchanu 4tâ haustl pawehlejis; pagastam jagahda par tahdeem lohzeekteem, kas wezuma wairs nespehji fawu deenifschu maifiti pelniht, nedf ari teem ir kahdi maifes dewest. Zif fatoht, tahdi nespehjneekt lai nu schâ jeb tâ, ir apgahdajami, ka tee wezuma deenas nezeestu truhkumu. Gohds tahdeem behrneem, kas fawus mihsus

wezakus ne-astahj bef palihdsibas winu wezuma deenas; pateiziba tahdam pagastam, kas gahda par saweem nesphejneekem, bet gohds un pateiziba nahstahs katram zilwezibas draugam, kas bef peepfeeschanas atbara sawu rohku un pasneeds kahdu palihdsibu nesphejneekem, winu wezuma deenas weeglinadams.

Par behrnu palihdsibu saweem wezakeem schè nelo nerunaschu. Teem tas ir swehts peenahstums, un lai Deews dohtu, la muhsu jauniba eewehrotu scho swehto usdewumu un peenahstumu, gahdaht par saweem wezakeem winu wezuma deenas." Gribu par to runaht 1) zil pagasts war un gahda par saweem nesphejneekem un 2) zil katrs war un tam ir eespehjams gahdaht par nesphejneekem, it ihpafchi preelsch sawahm „wezuma deenahm."

Pagasti gahda par nesphejneekem, ta litumi to nosaka un pehz pagasta litumeem pagasta weetneetu pulks nospreesch. Scheit newaru peesihmeht, la pagasti gahda par nesphejneekem, bet til to, la sinu pagastu, kas wairaf nepalihds nesphejneekam, ta tilai ar 2 mehri rudsu un til pat dauds meeschu par gadu, to tee dabu no magafines, furus fainneeks eebes un us saw-rohku dshwodami pehz aprehkina atkal sawu, us teem nahdamu dafu samassa. Wijs jits, kas wajjadfigs, teem pascheem lai ar gruhtumeem jagahda. Un ne ikreis pagasts grib tahda wihsè palihdsibu sneegt, bet pawehl pa „nedekahm" aplahrt eet.

— Schahda aplahrt eeschana pa nedekahm gan nebuhs katram passhtama, tadeht par to lo wairaf teitschu. Tahds nesphejneeks, kas ta no pagasta teel apgahdahts, kad weenu nedeku weena mahja ir padshwojis, teel no tahs paschas mahjas us ohtru aishwets un ta tahstak, lamehr pagastam wifas mahjas zauri isgahjis, nahf atkal atpafak, kur jaw bijis. Bet waj pehz rindas teescham ta aplahrt eeschana noteel? Ne-noteel wis! Skapehz?! Tadeht kad dascha mahja tahds aplahrt gahjeju nesphejneeks teel it flitti usurehts, waj ar nepeeklahjigeem wahrdeem neezinahts. Nepeeklahjibu ari pat nabadsinsch jaht, tadeht wis tahda mahja, pee tahdeem laudim, gan labprahht negrib sawu labju spert, bet greeeschahs pee tahdeem, kam wairaf zilwezigafa frds un luhdsahs, lai pee teem, kaut gan strehks wehl nam, uskauj „nedetu" nodshwoht, kas ari teem labprahht teel kante. Darbu nesphejneekem fainneeki dohd tahdu, to tee spehj un war strahdaht. Ka tahda aplahrteschana naw gohda pilna, to atskahrsch daschi labi, un ne-eet wis aplahrt, kaut gan maifiti ir gruhti pelniht, un pagasts to ir atwehlejis. Pagasti to ari ir eewehrojuschu un tadeht tahdeem, furus grib atraidiht no palihdsibas, peedahwa „pa nedekahm" flaidri sinadami, la tee wis to gohdu nepeenems.

Pirmaf peemineju no labibas, to „nabagi," — ta tohs no-fanz, kas palihdsibu no pagasta dabu — la palihdsibu no magafinas fanem, luhdsu zeen. lasitajus manim atkaut tahdus wahrdus wehl pee ta peemineht. Dauds labati buhtu, kad to labibu newis fainneeki magafine sabehrte, to nabagi dabu, bet scho dafu, kas aprehkinata preelsch „nabageem," par naudu sapirktu, kur tad buhtu dauds labaka labiba, nefa ta, to no magafines dabu. Ka tas nebuhtu gruhti isdarams, to katris pats fem pahrlleezinatees. Sinu tahdu pagastu, kura weetneetu pulks nospreeda to labibu, to nabagi dabu, ar 250 l. par rudsu puhru un 200 l. meeschu puhra aprehkinaht, un prafu waj par tahdu wehrtibu ar newaretu labibu eepirktees. Kur? Tani pascha pagastu. Ka? Ta: fainneeki tagad mehds un wineem ari wajjaga labibu pahrdohht: ta tad wini waretu ari tam pahrdohht, kuresch buhtu eezelts par labibu gahdaht, la ta eepirhta un isdalita tiltu „nabageem." Te waru peewest, la tam augschà minetam pagastam sinu daschu fainneetu, kas rudsus pa 25 puhri pahrdewa un ari til par 250 l. f., kuzi tal labati buhs, ta tee, kas magafine sawest. Ari pee aprehkinaschanas nebuhtu til dauds puhles, ja sinatu zil naudas isgahjis, to waretu isdaliht us lihdsigahm dafahm katram mafatajam un labumi buhtu schee: 1) nabagi babutu dauds labaku labibu un 2) lihdsiga galwas naudas mafafachana mafinatu tahs kurneschanas pret neriltigu galwas naudas isdalischanu, kas tagad dascha galwas naudas mafataja galwa miht, no ta, kad fainneekem dauds mafaka galwas nauda, nefa us sawrohku dshwodajem.

Eit dauds par pagasta gahdashanu peeminejis, apstatisim ta-

gad zil katris war un ir eespehjams gahdaht par nesphejneekem, it ihpafchi preelsch sawahm wezahm „wezuma deenahm."

Kas weenam naw eespehjams, tas daudseem ir isdarams un panahkams. Ka tas teefa, to warehs katra beedriba leezinaht. Ta tad buhtu gauscham laba leeta, kad katrs pagasts, jeb wairaf pagasti kohpa zeltu „beedribu," furas noluhfs buhtu, saweem beedreem, kad tee wezi un nesphejneeki palittu, palihdsibu sneegt. Ka tahda beedriba dauds labuma un swehtibas atnestu, tas gan buhs katram lehti prohtams un tadeht waram pahrlleezinatees, la tahdai „wezuma beedribai" beedru netruhktu.

Bet ta pee tahdas beedribas tift?

Newajjadsetu nelahdas wifai leelas puhles pee tahdas beedribas dibinaschanas, kad tilai weenprahhtibas netruhktu. Un weenprahhtiba netruhjihs, kad pee beedribas dibinaschanas paschi atkash un pahrlifs beedribas noluhfu un tohs angfus, to tahda beedriba atnes, kad winai weweligs weenprahhtigs gars walda, kad katris beedris tura par sawu swehtu peenahstumu, beedribas darbus un noluhfu wezinaht. Un kad beedribas beedri scho sawu usdewumu ari luhlotu zil ween waredami ari no teefas is-pilniht, par to mums naw lo schaubitees, jo tas noluhfs 1) par nesphejneekem winu wezuma deenas gahdaht, ir labi un jauks un katra fristiga zilweta peenahstums un 2) kuresch tad gan labprahht negribetu puhletees par sawahm wezuma deenahm, la tahs weeglinatas tiftu. Kad ari tahds no beedreem buhtu tift turigs, la tam nebuhtu jadshma us beedribas palihdsibu, tad taf winsch to darihs ar preeka pilnu frdi, sinadams, la mihlehtibas darbus pee nesphejneekem pasrahda un ta lihdsjeetibu parahda.

Ka beedribas waretu eenahfschanas dabuht?

Tahda wihsè:

- a) zaur gadsfahrtingu beedribas naudu;
- b) zaur isrihkoteem teatereem, weefibas wafareem u. w. d.
- c) zaur dohtahm dahwanahm, ta: stribdes naudas, dubultigu gadsfahrtingu beedribas naudu un dahwinatu leetu pahrdohschanu u. w. d. z.

Plaschati wehl gribam peesihmeht pahrl eenahfschanahm, lai waretu zeen. lasitaji pahrlleezinatees, la teescham tahdas eenahfschanas waretu buht.

a) Gadsfahrtinga beedribas nauda. Neween jaunefi waretu beedri buht, bet ari par saweem wezakeem beedribas naudu mafahht. Jaunefkam tagad tahdus laifos, kur deesgan leelas lohnes, nebuhtu nelahds gruhtums, preelsch femim, ta ari preelsch wezakeem tahda lahtà mihlehtibas darbu pasrahdaht, teem beedribas naudu mafadams. Diwejads tad buhtu tas labi darbs, to tahds jaunellis pasrahdatu, pirmafahrt winsch buhtu beedribas laba daritajs un winas darba fefmetajs un ohtrfahrt winsch buhtu gahdajis par saweem wezakeem wehlahos laifos, kad pats jaw buhs apprejees un jaw buhs familijas apgahneeks, kuzam naw tad tift weeglt par wezakeem gahdaht, kaut to gan labprahht gribetu, jo pascham deesgan isdohschanas un gahdashanu. Jaunefkam, fazischu atkal, rublis naw nefas, tahda wihsè, ta jaw peemineju, tas waretu dauds to palihdsjeht, beedribai, wezakeem un few pascham.

b. Zaur isrihkoteem a) teatereem, b) weefibas wafareem un c) wehl daschadi.

a) Zaur teateri. Sa ruhmes atgaditohs, tad ari waretu beedribas jaunefki, jo ari zeram, la wairaf schloti jaunefki ari neturehs par kannu par beedreem buht, par teatera isrihfschanu gahdaht, kura eenahstums, atnemohht isdohschanas, lai palittu beedribas kasel, b) zaur weefibas wafareem ari waretu beedribas eenahfschanas wairoht un ta jaukus newainibas preeka pilnus wafarus fagahdaht jaunibai un dascheem ta wafara zeenijameem, c) un wehl daschadi puhlejtees beedribas beedreem, gan ari atlehktu labums beedribai.

b) Zaur dohtahm dahwanahm, ta: a) stribdes naudu; b) dubultigu gadsfahrtingu beedribas naudu; un c) dahwinatu leetu pahrdohschanu.

a) Stribdes nauda, waretu buht ta, to beedri waj nu waredami jeb stribdi isbeigdami beedribai atwehletu; b) dubultigu beedribas gada naudu gan ari daschi no beedribas beedreem

labpraht maksatu, ka tas jaw daschâ beedribâ atrohdaht, un e) dahwinatas leetas gan ari atrastohs, ko waretu waj nu zaur lohsefchanu jeb pahrdohsefchanu nauda pahrmainiht. Mufsu feltentites, kas been no deenas teel mahzitas feemifchtu roflu darbôs, gan ari labpraht wafas brihtinâ preefch beedribas ko pastrahdaht par dahwanu uf illohsefchanas jeb pahrdohsefchanas deenahm.

Tahdâ wihsê mums nebuhtu jafchaubahs par eenahfchana- nahm, bet ar preeku waretu beedriba fawus noluhfus ispidiht, pee beedreem, kas winas palihdsibu luhgtohs. Tahdâ wihsê buhtu daudseem nespehka laikâ wehl bes pagasta palihdsiehts. Zil daschs labs gan wezuma, beedribas palihdsibu baudidams, gan leezinatu: „Labs nodohms bija, kad es pee beedribas jau- nibâ peestahjohs un tagad labumu baudu, ko nebauditu, kad nebuhtu beedris palizis. Zil daschs labs tapeits nesin tur buhtu aifgahjis, ko mafsajis, ka beedris; es tagad jaunibas puhles wehl wezuma baudu u. t. pr.“

Scho ihfu padohmu dohdams, gribu wehl zeen. pagasta we- zafus un sfrihwera lungus, kas tal ir tee, lam par pagastu ja- gahda, luhgt lai puhletohs, ka beedribas zeltohs, kas wezuma deenas atweeglinatu. Zaur to tee eekrahtohs un mantotu pa- teizibas no wifseem, lam ruhy zilweziba wezuma deenas, ka ari no teem, kas bauditu beedribas palihdsibu nespehka laikâ. Luhgtu, gahdajeet par beedribu.

Daschs scho islasdams teits, ka jaunellis, kas til buhs krah- jeis, ari warehs eekraht, kad til winsch listu pee malas, kas beedribai jamalka. War ar' buht, bet tal winsch weenu leetu nebuhtu panahjis, ari par ziteem gahdaht. Wats sakrahjis, buhs titat pascham labums, bet beedribai beedris buhdams, kalpohs un palihdsiehts ari ziteem, kas tal ir katra peenahkums gahdaht, ka nespehjneekem „wezuma deenas“ titu atweeg- linatas.

Tad wehl luhdsu, ka ziti ari fawas dohmas issazitu par tahdas beedribas dibinaschanu. Medna Rahrlis.

Schacha spehle.

(States Nr. 12. Beigums.)

Majestete rahdija trihs reis desmit pirktus, un glaudija few waiqus.

„Wesir!“ isskaidroja sijnju tults, „few buhs Persija islaist pawehli. Ja atronahs tur kahds ahris, kas spehtu majesteti par 30 gadeem jaunatu padariht, tad tas dabuhn dahwinatu we- selu pawalsti.“

„Dinas!“ issauza schachs.

„Tu jaw est par 30 gadeem jaunats, tadeht ka tu runa,“ teiza mullahs (wirspreesteris).

„D ne,“ atbildeja sijnju tults, „majestete nebij mehms no wezuma un nespehribas deht, bet tadeht, ka winam tas ta patita.“

Schachs pameta ar galwu, ka tas pareisi teits.

Pa tam winsch spehleja ar Meiju tahkat, un weenumehr tas waslatidamees apalsch schleijera, palika jo laipnigs un mihligns, un sohlja pehdigi trihs prowintzes ja kas scho til par 15 gadeem jaunatu padaritu.

Bet tad neweens ne-atradahs, kas to spehtu isdariht, tad winsch iswilla fawu lalatinu un fuhri raudaja.

Nama ahris palika bailigns un dewa to padohmu, lai jel ar flaissto Tcherkeseti nespehlejoht, bet wislabaki ar wesiru heidsiht eesahkto partiju.

„Ka rahdahs, tad ar wifahm pfaujahn Persija nebuhs dees- gan, ar ko kaufmana pagehrejumu waretu peepidihht!“ kalendera taiftajs runaja. „Persija ir kahdi 20 milionu kwadrat juhdschu semes, ja mehš pusi nowelkam, ka ne-apstrahdatu semi, tad atleel 10 milionu kwadratu juhdschu, uf kurahm isaug libds 400,000 milj. mehru labibas jeb 800,000 bilionu grandu...“

„Wina ir winnejuf!“ issauza schachs, Meijai fawu dimanta kehdi aplahrdams.

„Es ari esmu gataws!“ issauza kalenderu taiftajs.

Schachs wehlejahs sinahht, zil isnahjis.

Par wifseem 64 „schacha spehles“ laukeem isnahht 18 trillioni,

444,739 biljoni, 845,845 milioni, 439,615 graubi. Es netizu, ka preefch tam peektitu 30 pfaujas, kad ari wifu Persiju ar meescheem apsehtu. — Un kur tad nemtu fehllu? — Bet ja meeschus gribetu pirkt, tad pehz tagadejas zenas buhtu wajjadfigi 12 bilionu piasteru, un til daudj naudas nam uf wifas semes lohdes; majesteti wajjadsehs tadeht uslikt nodohsefchanas faweem pawalstneekem uf faules, mehnes, swaigsnehm u. t. j. pr.

Schachs kratija galwu un rahdija uf degunu un aufm.

„Majestete negrib faweem pawalstneekem tur augschâ ne kah- das grehtibas dariht,“ teiza sijnju tults, „tadeht lai kaufmanis ismeklejahs degunu un aufs.“

„Tad es pagehru Meijas degunu un aufs,“ atteiza Alis.

Schachs palika dusmigns un sagrahba fawu sohbenu.

„No Deewa pufesi!“ luhdsâ nama ahris, „kad majestete ta dusmojahs, tad katra azumirli nahwe war kahrt buht. Maje- stetes wahjiba ne-attauj ne kahdas afku sakarseschanas. Me- dohdeet Persijai, faulei, mehnestim, swaigsnehm un t. j. pr. bau- diht fehras.“

Schachs nolika sohbenu, Alis atgahdinaja, ka waldneeks sweh- rejis pee Muhameda swehtas bahrdas un ka winam tadeht faws sohljums japeevilda, ja gribohht paradise titt.

Ko bija nabaga schacham dariht? Kad nu negribeja, ka flaissta Meija, zaur deguna un aufu nogreeschanu, tittu par kehmu, tad winsch atdewa winu weselu, ka ka nu wina bija gudram „schach- spehles“ isgubrotajam par seewu.

Meija gribeja schacham atdoht dahrgo dimanta kehdi, bet schachs kratija galwu, un sijnju tults isskaidroja, ka Persijas waldineeks reis dahwinatu nelad nenem atpafak.

Meija un Alis miht patezajs un wehleja schacham tiddauds jaunawu, zil kalenderu taiftajs grandu isrehkinajis. Tad wini gahja prohjam no schacha gresnas pils uf fawu dschwolli, un Azums statijahs behdigi teem no palakas.

„Efat lepni, lungs!“ teiza pilssthotaja, tuwodamahs, „preefch 30 gadeem bija jums wasludinahhts, ka juhs tikfeet flawens wal- dineeks. Tas libds schim negribeja laimetees. Nu juhs efat flaweni! Jo es lastju kasijas beesumds, ka wehl pehz gadu tuht- stofcheem schacha spehle tiks spehleta!“

Ta ari ir taifniba, jo pat kehniku pils ka ari daschâ semâ kuhdinâ, ir tagad atrohdamas schis „schacha spehles“ galbinsch, ta ka dahrga peemina no Persijas schacha Azuma ta warena.

Blauwas Eduards.

Sinojums.

No 1ma Aprila ar 13to numuru eesahkajs jaunš gada-ze- tortfnis un war attal no jauna Mahjas weesi ar peelikumu pastelleht. No schi gada-zetortfchna sahtoht libds gada bei- gahm malka Mahjas weesis ar peelikumu 1 rub. 35 kap. un bes peelikuma 80 kap.; un ar peesuhhtschanu par pasti: Mahjas weesis ar peelikumu 1 rub 95 kap. un bes pee- likuma 1 rub. 40 kap.

Ernst Plates,

Mahjas weesa ihpafschneeks un redaktors.

Naudas papihru-zena.

Riga, tai 31. Merz 1878.

Papihri		prafija	masfaja
		rubi.	rubi.
5 procentes instruprijas	5. serijas no 1854	—	—
5	prehniju biletes 1. emisijas	228	228
5	2. „ „	225	225
5	Rigas namu kihu-grahmatas	—	—
5 1/2	hipoteku kihu-grahmatas	—	—
5	Widsemes kihu-grahmatas (ne-usfal.)	99	89 1/2

Atbilde.

Грузино — Новгородъ. руб. — Tas lungs, kur sch Merza mehnesti ir Gru- sinâ 4 rub. uf pasti preefch Mahj. w. redakcijas fuhitjis, teel luhgts, sinamu dariht, par ko ta nauda ir fuhjita.

3. Sch — dt, Menzôs. Luhgtu Juhfu agralajo adrest usdoht; zitadi newaram Juhfu adrest pahrgrohsiht.

Redakcija.

Atbildebams redaktors Ernst Plates.

Sludinaschanas.

Konzertes-biletet

preeksch Jahna basnija noturamas konzertes dabujamas festdeen lihdj pulst. 7 wakara manā drilunamā. Ernst Plates.

Janna restorazija.

Zeen. publiket un fawem draugeem zaur scho laipni sioju, la es tai 30. Merz sch. g. esmu fawā jann-usbuhweid muhra mahja Grahwu-eelā N 13 atwehri jannu restoraziju, tā ari wihnu, alus- un spirtu-pahrdohjšanu mahja un if mahjas par pagraba zenahm no schejeenes slawenafahm simahm. Scho fawu restoraziju zeen. publiket us to labalo peedahwadams, apfohtu labu un aturatu apdeemeschānu.

Ar zeenifchānu

W. Braun.

Peefihm.: 16 wefelas jeb 30 puspudeles alus par 1 rbl. ar peefubtitichānu.

Zehfiss.

Lohti labš nogulejees Stalbes 2

Baireefchu alus

teel pahrdohjts par 8 rubl. miņa Weitera un Gischen Petersohn K. fantohri pee tirgus platscha.

Labi dhgafschas

farhana ahbolina-schklas,

wihlu-, timotina-, firau-, grifu- un ausu-schklas pahrdohj 3

H. Schabert,

milu- bohde kemerei-eelā pee Jauneem wahrteem.

Mizgofschanas deht teel birkards lehti pahrdohjts pee Jauneem wahrteem restorazija, Nowij Smet."

No 10. April fahloht Jaun-Kalzenawas bruhfi teel pahrdohjts Baireefchu alus par 9 rbl. 50 lap. us weetas un par 10 rbl. ar peewefchānu lihdj 35 werft.

Angl. aufchānu-deegu

zenn-rahditajs par mahrzian,

tas dabujami pal-lambari pee fagi sem to andeles wahrdu: Pobegalow un dehts, Sinder-eelā N 29

N 16. 20. 24. 30. 36. 40.

Rebalinatee	60.	63.	65.	67.	70.	73.
Balinatee	70.	73.	75.	77.	80.	85.
Brubnee	65.	68.	70.	72.	75.	78.
Airsch-brubnee	68.	71.	73.	75.	78.	81.
Melnee	63.	66.	68.	70.	73.	76.
Belesee	63.	66.	68.	70.	73.	76.
Sillee	79.	81.	84.	86.	89.	92.
Dselftancee	79.	81.	84.	86.	89.	92.
Killa	79.	81.	84.	86.	89.	92.
Satee	88.	90.	92.	95.		
Sarkanee			120.	130.		
Meltraibee			85.	90.	93.	95.

un ari wehl dauds jitas prejes.

Pobegalow un dehts.

V. van Dyk
Smilschu-eelā.
Klaitona
lokomobiles un
fulamas-maschines,
Wackarda
superfosfati

angstgrahdigi un masafgrahdigi ar peefoblitu labuma apgalwofschānu, tā tā ari kall-mehsti un wifadas laulfaimneezibas maschines un rihti.

No Widsemes landraht-kolegiuma teel wiseem finams darhts, la if Lorgeles waisflas sehwnizēs 4 waisfloschānas stanzijs, latrā pa 2 ehreleem taiš 4 Widsemes basnijas draubds ir cetaitas un no Februar lihdj Mai mehnescha beigahm sch. g. pee schabdeem aprinku-sehwniju preekschneeku fungeem preeksch waisflas atradisees:

- 1) Preeksch Nigas-Walmeeras aprinka pee barona Campenhäusen lunga Abdaschds 2 ehrele.
- 2) Preeksch Zehfu-Wallas aprinka pee kreis deputeereta barona Meyendorff Ramlawā 2 ehrele.
- 3) Preeksch Lehrpatā-Berowas aprinka pee N. v. Klot lunga Lehrpatā 2 ehrele.
- 4) Preeksch Bernawas-Fellines aprinka pee aprinka teefnescha barona Ungern-Sternberg Fellinē 2 ehrele.

Uraidas pafneekkeem

tits jannas pafes pret ristigahm nomalfafchānahm isdohtas 27. April sch. g. Nigā Abbolina ee-braufschānas weeta.

Kalejs

teel Kohpashu stanziā mellehts.

Kreetus faleju-sellis

un diwi mahzekli preeksch atleghu-faleju amata teel sem labem nolihgumeem mellet us Ballast-bambja Nr. 32 pee Stuhmana.

Jauneflis,

fas greibetu faleja omatu eemahzitees, war no Jurgeem 1878 labu weetu dabuht. Japeeteizahs lihdj Jurgeem Lihwesmuifschā jeb pehz Jurgeem Leelwahrdē pee muifschāskaleja A. Winowoti.

Kahdi jauni zilweli,

kuveem patiltohs dahrsneeziibu eemahzitees, war wehl pee man weetu dabuht. 2

H. Goegginger,

Sinder-eelā Nr. 15 un Rilolai-eelā Nr. 41.

Strahdneeki

atrohd darbu A. Kohloff a pehrwetawā, leelā Alekxander-eelā Nr. 75.

Belmu-laufesi war tublit labu pelnu dabuht (7 rubl. par kubikaf), Schwarz muifschāna pee Rihtschu ejera.

Jannas meitas

war dahmu-krohderechānu gruntigi sem labas weifmas apgalwofschānu eemahzitees leelā Rehniz-eelā Nr. 14.

Turpat war dahmas, kuwas jaw proht schuht, greefchānu 3 nedeku laita eemahzitees.

Mans dshwolliš atrohnaš pilosehtas Kalku-eelā Baltina namā Nr. 6.

A. Weber,

hofgerichtetes un rahtes adwofats.

Virgotajeem par firu.

Tas Ruhjen Leelmuifschas igabigs firu-tirgus ari tapat schogad tā agral, tita tai 10. April pee Kranzibit (Baper) krohga noturehts.

!! Schogad !!

tas firu-tirgus pee Abster Lubdin krohga netiks us jitu deenu pahzels, bet paliks tapat treschds leel. fwehtds, 18. April.

Pee Kaimes-muifschas krohga, Stujenes draubds, tita tai 20. April sch. g. firu-, lohpu- un krahmu-tirgus noturehts.

Muifschas waldischānas weeta: P. Nunil.

No zensures atwehlehts. Nigā, 31. Merz 1878.

Drilehts un dabujams pee bilshu un grafmatu-drifetaja un burru-lehjeja Ernst Plates, Nigā, pee Wehtera basnijas.

Buhwes-gruschus war bes mafas nowest leelā Alekxander-eelā Nr. 50.

Labo feens

ir pahrdohdams us Katriņas bambja Nr. 33, pee fuhrmana Behning.

Walmeerā.

Draugeem un pafihstameem daru sinamu, la fawā alus- un wihnu-kantohri,

Kaufmana J. Simroth I. namā, pahrdohdu Keepu-muifschas Baireefchu- un Wolalu, Jaunbilskas-muifschas kwaju un kweefchu- alu muzahm un pubelehm. 1

Ar zeenifchānu

A. Hartmann.

Gariga konzerte

Sw. Jahna basnija

fwehtdeen, tai 2. Aprili 1878 pulksten 7 wakara.

I.

- 1) Sonate b-dur no Mendelsohn Bartholdy, fpehleta no D. Schepfky. Andante religioso. Allegretto. Allegro con brio.
- 2) Tohs grehtus wifas pafauls, ds. no Waltera wihru-lohpa, Balt. Seminara un Seedona loheem.
- 3) Juhs pafaul's wahrti atweratees — Gluck, ds. no Waltera jaulta lohpa.
- 4) Deews Kungs ir muhsu stipra pils — Fr. Wagner, ds. no Balt. Seminara lohpa.
- 5) Tas Kungs ir mans gans — B. Klein, ds. no Seedona lohpa.

II.

- 6) Fuga no Sebastian Bach, fpehleta no D. Schepfky.
- 7) Swehti muhs af Muhschigais (Lacrimosa), ds. no Balt. Seminara lohpa.
- 8) Tas Kungs ir leels — H. Moll, ds. no Waltera jaulta lohpa.
- 9) Alclusa, Alclusa — J. S. Breitenbach, ds. no Seedona lohpa.
- 10) Teiz mana dwehfle to Kungu — Gaebler, ds. no Balt. Seminara lohpa.
- 11) Deews ir ta mihtib' — Engel, ds. no Waltera jaulta lohpa.

Biletet teel isdohtas fwehtdeenā pehz nobeigteem Deewa-wahrdeem Jahna-flohla pee basnijas. M-tara-lohri 60 lap. fudr.; basnijas-benkds 40 lap. fudr.; tohds 30 lap. fudr. Programi par 5 lap. fudr. dabujami.

20 r. pateiz.-alg.

fohla Trilates Bikerneel faimnees Peter Gais, tam, las winam fpehj peerahdibt to tai 9. Merz sch. g. wakara pee Teepees Klidse krohga nosagto 5 gadus wezu peleh-melnu

Lehwi,

treshes uj kreiso pusi, us peeres apafsch treshchm masš baltuminsch; wehtibā 100 rubl. Kamanahm abas pufes ar rihtlitechm pihtas, lohls kirschbruhns ar mišina rihtl. un blekem, apbruhletas ahdas faldas, wirsgalā ar mišina bleki pahwiltas; fleijas no platabdas dubultifschānahm, abdas eemauti. Kamanas un aishjugs wehtibā 20 rubl.

Trilates pils pagasta waldischānā, t. 15. Merz 1878.

Ar atlaufchānu

frihwertis: Johanson.

W e h r g s .

(States Nr. 11. Weigums.)

„Ja, ja! Bet dohdat man uhdeni — uhdeni — zitadi man ir jamirsi!“

„Winfch teescham ir rahmaks palizis,“ fajija Malpersons us fawu beedri, noleegdamees un Legranam uhdens kruhfi sneegdams. „Palihds man tahs dselles attaisiht, pehz tam dohssim Sakam Robinsonam drehbes, ka winfch war apgehrbtees.“

Pehz kahdas pufstundas isdewahs abeem wehrgu usraugeem, ar stangu un ahmura palihdsibu, winam rinklus no rohlahm un kahjahm attaisiht. Legrans lohziyahs un stapiyahs, ta li-kahs, ka pehz kehshu nonemshanas winfch Simfona spehku buhtu dabujis.

Bet winfch fargajahs fawu spehku usraugeem israhdiht. Winfch uszehlahs lehni stenedams, apwilka wehrgu drehbes un streiputoja usraugeem palak.

„Nu, puifch,“ issauja Malpersons, fawu kantschuku no johstias iswilkdams un pa gaisu wihzinadams, „leez tilai nu to wehra, ja tu nu nebhfi paklausigs, tad tu ar fcho fildi-damu eerohzi dabufi tuwaku eepasihtees. Un kad tu wehl kahdu reisi gribsi eedrohschinatees pretim turetees, tad bes kahdas leelas isrunas tiks pistoles lohde zaur tawu galwu trestta. Leez tilai to wehra, es jaw tewi preekschlaila daru us tam usmantigu.“

Franzussis nokahra pasemigi galwu un ne-atbildeja us us-rauga draudeem neweena wahrda.

Wini eegahja wahrshanas mahja, zaur kura zaurumaino juntu beesi garaini uslahpa gaisa. Apakfch kahda milfigi leela katla, kurfch ar zukura fulu bija pilns peeleets, dega leels uguns, kas ihfa laika wisu to fulu sakarfeja, ta ka ta fahka ka elles sankis kuhbeht un wahrtees. Schis katlis bija kahdus defmit pehdas plats un tshetri pehdas dsifsch. Nepanesams karstums peepildija to ruhmi, ta ka teescham ellei wareja lihdsinatees. Wifaplahrt katlam, kahdus sohltus at-tahlu, bija benki aptaisiti, us kureem wairal nehgeru stahweja, kas ar leeleem gareem kauseem no wahridamahs fulas netih-rahhs putas nosmehla. Wini tihri pileja no fweedreem; bet us lam eenahdamais Legrans wifuwairal fawas azis greefa, tas bija Esaijas Rogers lihds ar fawu brahli, kuri ari pat-laban us teem benkeem stahweja. Stahditajs rahbija fawam brahlim tahs jaunus eeriktes; winfch nelikahs neko dauds par to karstumu istaisiht, turpretim wina brahlis, kurfch nebija tahdu karstumu eeradis, flauzija stenedams fweedrus no fa-karsufcha gihmja.

„Oh!“ eekleedsahs stahditajs us eenahdameem. „Waj tas trakais neleetis nu jaw ir paklausigats palizis?“

„Ja, lungs,“ fajija Malpersons ar ruhdamu pasmeescha-nohs. „Bads un slahpes ir wina til rahmu pataisijuschas, ka winfch tagad dara wisu, lo ween tilai pawehl!“

„Tad lai winfch nahf tuhlin augfcha pee putu nosmel-shanas, ka winfch war few brohlastu nopelnihi!“ pawehleja stahditajs. „Tas ir weeglis darbs, lai gan drufku par karstu, bet nelas nelaisch, jo ahtraki ar to apradinajahs jo labaki ir!“

„Puifch, nowelz fawus kamsolus,“ pawehleja usraugs. Winfch eedewa Legranam weenu no teem leelajeem kauseem un issahstija tam, ka ar to jadarohf. Franzussis tuhlin kahpa lehnam un apdohmigi pa trepehm augfcha us benkeem. Gelfsch

kahdas sekundes laika winfch bija padohmu atradis. Winfch mekleja ar azim Tomu, kurfch lihds ar ziteem wehrgeem bija par malkas neseju un kurinataju, bet ne-eedrohschinajahs winam kahdu sihmi doht. Par to winfch ari neko ne-istaisija, jo winfch sinaja, ka us Tomu wareja drohshchi palaisitees.

Kad winfch bija augfcha, tani gandrihs nosmazedama twaika uslahpis, tad winfch nezil tahfu palika no trepehm stahwoht un eefahla tapat ka tee ziti wehrgi lehnam putas smelt.

„Ta, labi!“ fajija Esaijas Rogers, kurfch us wina luhko-jahs. Tew wajaga arweenu uszihligam buht, jo flintums fcheitan teel ar kantschuku aisdshits!“

Stahditajs ar fawu brahli, kuri abi ohtrpufs katla bija stahwejusch, newaredami wairs to nepanesamu karstumu pa-zeest, nahza lehneem fohleem us trepehm, kapteins nahza wi-nam papreekschu.

Kad fchis pee trepehm tuwu pee Legrana bija veenahzis, laida winfch ka no newilschu kausu no rohlahm slihdeht un pehz ta leezahs. Bet kausa weeta kehra winfch kapteinam abas rohkas ap widu un ar milsu spehku to dikti eekleegda-mohs nelaimigo pazehla us augfchu un eefweeda us galwu katla, ar breefmigu balfi pee tam issauhdamees: „Brau nu elle, tu neleeti, tur jaw muhschiga pasufchana fen us tewi gaida! . . .“ Zukura fula fahka us reisu breefmigi, ka pate elle wahrtees un spraukscheht un schelida us wifahm pufehm no katla ahra. Kad tahs breefmas bija notikuschas, tad wal-dija kahdas sekundes kapa klufums pee fchi breefmigi wahr-damees katla. Tad us reisi stahditajs lahdedamees breefmigi eekleedsahs un ar iswilktu nafi mahzahs fleplawom wirsu. Bet Legrans ar to patlaban usnemtu karstu kausu dewa wi-nam tahdu fiteenu par gihmi, ka winam nasis isflichdeja no rohlahm. Tuhlit starp abeem wihreem pee katla malas fah-lahs breefmiga zihnischanahs. Pa to starpu dsirdeja Legrans Toma flatu faufchanu: „Brahli, zetatees tagad kahjas, nu ir laika! Siteet nohfi! Siteet wisus nohfi! . . .“ Winfch dsirdeja ari usraugu breefmigu lahdeschanu, nehgeru kleegefchanu, pistolu schahweenus un nahwes waimanas . . . Pehdigi winam tatschu isdewahs to stahditaju ar fawahm milsu roh-lahm kreetni fanemt, un winfch wina tapat eefweeda katla, tur patlaban wahridamahs fula kapteina lihki weenu azumirlli usgreefa augfcham. Gelfsch mas minutehm karstaja fula bija winam meefa no rohlahm un galwas gluschti atleklusfi nohfi, ta ka pliki kauli bija redsami . . .

Duhshigais Franzussis tilai ihfu brihtinu palika stahwoht, fawas azis us to pufi greefdams, kur usraugi ar wehrgeem kahwahs.

Schini azumirlli bija Toms durwis aishultejis un pats ta aistahjees preekscha, ka neweens newareja isfprukt. Us wina, us kauschanohs usajinadamu kleegefchanu, bija wisi wehrgi fa-pulzejuschees un mahzahs teem usraugeem wirsu, kuri ar soh-beneem, pistolehm un nascheem mehginaja fewi aistahweht. Wairal wehrgu tika noschauti un nodurfi, bet usraugi ari zits pehz zita, kahdi tshetri, krita nahwigi eewainoti pee semes. Tilai Malpersons un Banatins, muguras pret feenu atspee-duschfi, duhschigi no wehrgu usmahlschanahm atgaimijahs, kad us reisu Legrans pa trepehm nolehja un us to weetu dewahs. Winam bija tas Rogeram no rohlahm issistais nasis rohla, kuru winfch pehz matroschu wihses til spehziggi un taifni

fweeda, ka Makperjonam paschâ firdi trahpija un schis us pehdahm miris pakrita. Tagad bija ari Banatins pasubis. Ar leelu kleeſchanu gahsahs wiſi nehgeri winam wirſu un pehz kahdahm minutehm bija winu ar ſaweem plateem needru naſcheem gabalu gabalôs ſagreſuſchi.

Kad tas wiſs bija padarihts, tad wezais Toms ar ſlatu urrah ſauſſchanu eekleedsahs. Us tahdu wiſi nu bija wehrgi pilnigi pret ſaweem mohzitajeem atreebuſchees. Bet nu wairs nebija ko ſawetees, lai waretu laimigi aiſbehgt, kamehr tuwawee ſtahditaji to wehl nebija ſajutuſchi un ſaldateem to paſinojuſchi. Apaſſch Toma wadiſchanas tila Rogera dſihwockis pawifam iſlaupihts un iſpohſtihts. Wiſs, kas ween no nau-das un wehrtibas leetahm, drehbeſgabaleem jeb ehdamahm leetahm bija atrohdam, tas wiſs tila us teem ſſchetreem wahgeem ſakrauts, kuri Rogera ihpaſchumâ atradahs, kureem ari wiſi tee peederigeew ſirgi tila preeſchâ aiſjuhgti. Tee tur atraſdamees eerohſchi, ka ari pulweris un lohdes ari netila aiſmirſti. Ap puſdeenu ſahla wiſi wehrgi lihds ar mantahm prohjam dohteew, pee kureem weza mulatene ari bija peebedrojuſehs. Laiks bija jauks un rahms. Breezigi ſmeedamees un johlodami dewahs wehrgi mudigi ween us preeſchu zaur purwainem klaijumeem un meſcha beſumeem. Legrans ar Tomu palika kahdu gabalu wineem no pakatas, apnemdamees, kad ja kahdas breeſmas draudetu no pakatſinejeem, tad turetees teem preti lihds nahwei. It nelahdas breeſmas nerahdijahs un pehz dimu deenu zeloſchanas, ohtra wakarâ wini nonahja laimigi ſilo kalnu eeleijâs, kur wini drihs kahda leela Marona nehgeru pulka lehgera uguni eerahdſija. Schee ari laipnigi tohs behglus usnehma, un kad wehl dabuja ſinaht par to breeſmigo ſleplawibu Rogera ſtahdijumôs, tad wini eefahla ihpaſchus uſwareſchanas ſwehtlus ſwehtliht. Wini danzoja un klaijaja wiſu nakti, ta ka tahlu kalnôs winu trohſnis atſkaneja.

III.

Legrans nodſihwoja kahdu puſgadu pee teem Maronu nehgerew, un daſchôs kautinôs lihds ar wineem pret ſaldateem til laimigi lihdsi kahwahs, ka wina ſlawâ arweenu tahlaki iſpahlitjahs. Bet winſch ilgojahs arweenu us juhru atkal tikt. Beidsoht winſch ſabeedrojahs ar kahdeem juhreas laupitajeem, kuri wina duhſchibas deht winu par ſawu kapteini eezehla. Winam wairaf preeſch braukſchanas nebija, ka kahda leela laiwa, kura tilai knapi wina 26 laudis, winu paſchu un uſtigigo Tomu wareja usnemt. Winſch ſehgeleja ar to daſchureiſi tahlu ſchurp un turp un uſkrita gar juhremalahm Jamaiſas, Kubas un Domingo ſalas ſtahditajeem, winus paſchus aplaupidami un winu ſtahdijumus iſpohſtidami. Winſch ſchahdu atreebſchanohs ari ne par kahdu grehlu netureja, jo zaur ſtahditajeem winam bija par atreebeju un laupitaju bi-jis japaleef.

Behdigi winam laimejahs til ſlawenu darbu iſdariht, ka tas eekſch laupitaju ſahſtu wehſtures ar ne-iſdeſchſchameem rakſteem ir eerakſtihts tijis.

Kahdureiſ wakarâs krehſtâ, miglainâ laiſâ, us laupifchanu Domingo ſalas deenwidus puſe, no nejauſchi winſch ſaſtapa kahdu Spahneefchu kugi ar dauds leelgabaleem apbrunoiu. Dſeedaſchana un muſihkis atſkaneja zaur ſajihies lohgeem, no ka bija manams, ka tur it luſtigi tohp dſihwohts. Schis kugis, ka iſlikahs, peedereja pee kahdeem ziteem us Ciropu dah-

gas mantas weſdameem fugeem, par apſargataju, bet nu laiſam pa to miglas laiſu bija noklihdis. Legrans ar ſaweem laudim it labi to ſinaja, ka tas bija ſtipri apbrunots, warbuht ar kahdeem 150 zilwekeem. Bet lai nu buhtu ka buhdams, wini apnehmahs to kugi uſwareht; tas miglainais laiſs bija ari ihſteni wineem par laimi, jo zaur to nemanohſt wini wareja kugim gluſchi tuwu peebraukt klahſt. Legrans liſa wineem preeſchâ, ka ſcheem wajjagoht waj nu uſwareht jeb ari mirt; pirmâ kahrtâ buhſchoht wini us wiſu muhſchu tikt bagati. Tad winſch pawehleja laiwu kugim klahſt peebraukt, un kad wiſi buhſchoht us kugi ſalahpuſchi, tad lai Toms wehl paleekoht laiwâ un pirms ka wehl laiwu ne-efohſt atſahjis, lai winai iſjehroht zaurumu, ta ka ta nogrimſt, lai us tahdu wiſi neweens no wina laudim, breeſmu brihbi newarohſt iſſprukt. Ta ari notika. Wiſi laupitaji ſalahpa augſchâ us kugi un laiwa nogrima nemehrojama dſitumâ. Wini tahs tur iſſtahditas waktis wiſu pirms nokahwa un tad tuhlin ſahkâhs ar teem ziteem breeſmiga zihniſchanahs. Spahneefchi newareja ſapraſt, us kahdu wiſi tee laupitaji bija us winu kugi tikufchi, wini dohmaja, ka tee waj nu no juhreas dibina uſlahpuſchi, jeb ari no gaiſa nokrituſchi. Behz kahdas puſſtundas bija wiſs kuga wirſus laupitaju rohkâs. Teem apaſſchâ buhdameem zefineekeem ari tuhlin beſ kahdas preti-tureſchanahs bija japadohdahs. Legrans liſa wineem nahſt augſcham, nolaiſt laiwas un kahpt eekſchâ, kuras ari winſch wehl wehleja ehdamas leetas un uhdeni eenest, ta ka us tahdu wiſi wini wareja itin weegli Domingo ohſtu ſaſneegt. No wina laudim bija ſeſchi kautinâ krituſchi, ta ka tilai wehl 20 bija atlikuſchi, kuri tanis bagatâs mantas wareja dalitees, kuru wehrtiba ſneedsahs lihds trihs milionu piaſteru un paſtahweja ſelta un ſudraba naudâ un ſelta un ſudraba leetas, un wiſpehdigi dahrgâs andeles prezês. Ta kad ſchis maſs laupitaju pulzinſch bija ihſâ laiſâ beſgaligi leelu mantibu eemantojis.

Peteris Legrans brauja nu ar to uſwareto kugi us Kurafao ſalu, kuru Holandeeſchi 1634tâ gadâ Spahneefcheem bija atnehmuſchi, no ta laiſa, lai gan Franzuſchi daudſreis ir mehginajuſchi tur nomestees un to ſalu Holandeeſcheem atnemt, tomehr wini ir lihds ſcho baltu deenu to paturejuſchi. Schi ſala ir pawifam ne-augliga, bet deht ſawahm ſtiprahm un drohſchahm ohſtahm deriga. 17tâ gadu ſimteni tur it ihpaſchi Niederlandes kohpmani ar juhreas laupitajeem un ziteem andelmaneem leelu andeli dſina. To ari Legrans ſinaja, ta deht winſch ſehgeleja us tureeni. Kad ſelts un ſudrabs bija iſdalihſt, no kura winſch ka wadonis pats to puſi patureja, tad winſch pahrdewa pehdigi kugi ar wiſahm zitahm pahrejahm mantahm.

Winſch pats lihds ar Tomu zetoja ar kahdu kugi us Hollandiju, no kureenes wini dewahs atkal us Dieppi, lai waretu tur ſawas muhſcha deenas meerâ nodſihwoht.

Ka pehdejas ſinas ſahſta, tad Peteris Legrans efohſt wehlalôs gadôs wiſu ſawu bagatibu kahdam klohſterim dahwinajis un taja paſchâ par muhſtu palikdams deewabihjigi, eekſch Deewa luhgſchanahm un ſawu grehlu noſcheloſchanahm muhſchu beidſis.

Latiweeſchu walodâ tulkojis J. Behrſinſch.

Rakts us fuga.

... Behiſch puhta, wilni ſahla arweenu ſipraf lihgotees — muhſu kugis ahtri ſlihdeja pa Melnas juhreas dſi-

lumu. Wakara-blahsma fen jaw nodfifa tumfchâ debefap-
lohka-galâ. Wiſaplahrt palika tumfchs un tilai tablumâ
bij redſamas lihdsjelodamu Kreewu fara-fugu maſtes; uſ lu-
geem tilai lukturi mirdſeja lâ ſwaigſnites. — Es fehdeju uſ
fuga pakal-galu un ar preeku apſtatijohs tohs miſſu wilnus,
fuzi tâ lâ zits par zitu fugim dſinahs pakal. Kugis tika
fatrizinahs pehz latra branga ſpehreena; no latra ſupra ſpeh-
reena winſch ſchtohbahs uſ ſahneem un atkal ar trohſni zeh-
lahs augſcham. Wakts-matrohſchi ſnauda ſawâs weetas un
tilai leitenanta ſlana kleeſchana: Stirboard, Balboard! un
atbilde: jes, jes! brihſcheem trauzeja mohdrigo juhſas-brauzeju
meegu. Es jaw eepaſinohs ar juhſas breeſmahm un eeradu
no tahm nebihtees. Turklaht wiſu klahthuhdamo zelineeku
weenaldſiba ſazel meeru ir wiſubailigakam zelineekam; tadeht
es beſ ruhpehm celaidohs dohmaschana, un pa to ſtarpu, kad
manas azis dſinahs pehz wilnu briſgahm, dohmas zenfahs
lohti tablu.

„Atkal ſapnoji!“ ſazija man fuga kapteinis, Ronalds, klufu
uſ pleza uſſiſtdams, „bet tawi beedri beſ behdas weefojahs
ar muhſu juhſas-brauzejeem fuga-ſabeedribâ. Bet ſaki tai-
ſnibu, Miſter, uſ kureeni tagad tawas ſpahrnainahs dohmas
zenſahs?“

„Es jaw pahſteidsu tawa fuga ahtrumu! es biju dſim-
tenê, mihtais Ronald!“

Es papreeſchu aprakſiſchu, las bija Ronalds.

Winſch bij Schotlandeets; ſala, winſch eſoht weiklis wir-
neeks uſ juhſas un ſaufumu; augſis un flais no auguma,
bruhneem mateem un tumſchu ſeiju. Ne wis flais; bet
taifnibu ſakoht, kad es buhtu ſeeweetis, tad gruhli nahthohs
wilnu ne-eemihleht. No bahrgas ſlumjibas uſ wina bahla
waiga wareja nomaniht rafchenumu un ruhptibu. Wina azis
mirdſeja reti, no la wareja nomaniht wina bijuſcho kaiſlibas
karſtibu. Ir azis, las no pirma ſkata iſrahda pateſibu un
apleezina draudſibu; tahdas bij ari Ronalds azis. Mehs no
pirmahs redſeſchanahs jaw bijam draugi.

„Es biju dſimtenê!“ atſahlu.

„Al laimigais!“ ſazija Ronalds nopuſhdamees, „preeſch
tewis ſeed nahkamiba; bet preeſch manis tahs nekur naw.“

„Waj tu eſi nelaimigs, Ronald?“ es winam rohlu ſpees-
dams draudſigi praſiju. Par ſcho pateſigu rohlas ſpeefchanu
winſch uſ mani tâ paſkatijahs, lâ kad tas flats man pat
kapâ parahditohs, es teeſcham no preeka ſmaiditu. Turklaht
nemihliba pret zilwezibu pahraweja un winſch ruhli ſmai-
didams ſazija: „Eſmu nelaimigs! Daudis ir til wehprahtigi,
la es nedrihtſu preezigs iſrahditees, ſewi par nelaimigu no-
ſauzis. Saka: al zil es eſmu nelaimigs, la uſ teateri no-
ſawejojhs; zil nelaimigs, la ſaki nenofahloju! No tad es lai
ſaku, wiſus ſawus preekus paſaudejis muhſchigi?“

„Waj tu mihleji, Ronald?“ es praſiju.

„Waj es mihleju? . . . Rahda tad zita waina war muhſu
gaddos ſirdi eelihgſmohht, jeb iſſamiſchanâ eegrufſi! Tu pats
mihleji, Miſter, tadeht tu mani ari nopratifi. Es paliku par
ſweſchineeku ſtarp ſawejeem; bet manai dedſigai ſirdei ir tilai
weena tehwijs, un eſmu preezigs, la waru ſawu likteni at-
ſpirdſinahht un iſſazihht behdas ſawam draugam; klaufeſs:

Eſchetri gadi atpakal es ar fara-fugi brauzu uſ Riht-Indiju.
Atpakal brauzoht mums par fuga-uſtraugu bij eezelts admirals
Aſtons, las toreis ar ſawu familiju brauzu uſ Ciropu. Winſch
muhſu fugi uſnehma lohrteli un ari jaw nozehlamees no en-

fura, tilko winſch uſ fuga greeſteem uſmina. Es jaw daudſ
ſo biju dſirdejis no Aſtona wezalahs meitas ſkaiſtuma, bet
nekad ne-aismirſiſchu tohs brihſchus, kad es winu eeraudſiju
pilnigâ jaunibas un ſkaiſtuma ſpohſchumâ. Kad es uſ winu
uſſtatijohs, apgehruſchohs gaiſchſatâs drehbês ar pehrtu ſprah-
dſi pee johſtas un ar platu ſalmu zepuri; nemahku iſſazihht,
las ar mani notifahs, kad es winai rohku paſneedsu, palih-
dſeht no laiwinas iſlahpt, kad wina man pateiza zaur azu
mirſchſhinaſchanu un noſarkuſe nolaida garahs uſages! . . .
Ir kaiſliba, las aiſdegahs lâ pulwers, un deg lihds galam
lâ ſweze — tahda kaiſliba ari eefſch manim, Miſter, aiſ-
degahs!

Waj nu par laimi jeb nelaimi mani, lâ jaunako leitenantu,
eezehla pee admirala par ſlagas-wirſneeku, prohti amatâ, kuru
iſpildoht man weenumehr waijadſeja pee admirala buht.

Drihſâ laikâ es eepaſinohs ar admirali, bet wehl drihſal
ar mani eepaſinahs Marija; wina wairs nenofarka, fatikda-
mahs ar azim — un daudſreis es tahs atradu uſ mani no-
greesſas. Daſchureis wina noſehdahs diktereht kahdu deeneſta
papihri, un es nebrihnejojhs, kadeht papihros atradahs til daudſ
iſlaidumu un kluhdu. Zitâ reiſâ wina noleezahs pahre manu
plezu paſkatitees ſihmejumu, un man ſirds tâ trihzeja, la
bleiſtikis rohka drebeja. Al, zil lohti man patika ſihwetees
ar ſcho aſeprahſtigo, mihto Mariju, un zil beeschi es aismirſu
ſawu amatu un peenahlumu, flatidamees winas debefſchligâs
azis! Zil reiſas klufu lâ eereibis fehdeju aiſ tehjas galdina,
ar preeku apſlatidams latru Marijas kuſteſchanohs, pee tam
neko nedſirdebams nedſ redſedams. Wiſa paſaule bija preeſch
manis eelohrtelejuſehs admirala kajihht; Marijas deht es aiſ-
mirſu wiſu paſauli. Trihs mehneſchi lihgmibas aiſſkrehja
lâ meegs — un muhſu kugis nolaida enturi pee Braſilijas
kraſteem.

Gribetu aismirſt un ari aismirſu teikt, la Aſtonam bij ſeewa
wiſadahm ſlikſas audſinaſchanas wainahm, launa karaktera
netikumeem, neezigas lepnibas eelabroſchanahm. Wina wal-
dija par admirali, gudru zilweku, bet wahju, las par labu tu-
reja, beſ pretitureſchanahs padohſtees ſeewas prahtam neta ar
launu dariht pehz ſawa. Tomehr ta mahzeja winu ne-iſſee-
ſchami kirzinahht. Madraſe ſabahruſehs, dimi nedelas preeſch
wina atbrauſchanas dewahs zelâ ar Riht-Indijas lugi pee
ſaweem radeem uſ Angliju. Leez wehrâ, kahds bij mums brih-
numſ, kad Rio-Schaneira uſ kraſta iſlahpjoht ta aplampa ad-
mirali, lâ neta nebuhtu bijis. Tahda negaidita un negribeta
ſatikſchanahs Aſtoni iſbeedeja un iſtrauzeja, kam lohti patika
no ſawas mihtalahs iſſpruht; bet lauſchu bij daudſ, tadeht
familijas lildas un teatera lugas buhtu nepeeklahjigi. Aſtons
padewahs waijadſibai un eefſchligi lahdedams tahdu atgadi-
jumu, peefſpeeda ſeewu pee kruhts.

Lihds ar Aſtona ſeewas atbrauſchachu paſuda ari mana
laine. Schi niſtiga ſeeweete uſſlatija wiſu ar nepatiſchachu,
latra meitas kuſteſchanahs, latris mans ſohlis tika noſwehrtis
un nowehrtehts. Mani pee admirala ſahla ſauht retal, un
pehdigi pawifam no amata atlaida. Wiſs, lo zeeta mana
patmihliba no Aſtona ſeewas apeefſchanahs — bij par ſal-
dumu padarihhts no preeka Mariju redſeht, — bet wiſs tas
nelas nebij pret tahm mohlahm, lo es zeetu zaur til tuwu
iſſchirſchanohs.

(Zurpmaht wehl.)

Grādi un ſeedi.

Rā reiſ zep̄tus kartupeļus ſtahdija.

Jaw daudfreis ir notikuſchi tahti notikumi, kuruš drihsal par teiſmu, ne lā par pateſibu war tureht; bet kuzi tomehr ir ſkaidra pateſiba. Tā ari ſchis ſtahtinſch, kureſch notizis muhfu mihtā Baltija.

Widsemē, lahdā leelā muiſchā, eestahjāhs kahds jauns muiſchās lungs un wagare, abi reiſā uſnehma katrs ſawu jaunu amatu. Muiſchās lungs bij ſmalli ſklohts, ari ſemesklopfchanas mahzibas Wahsemē baudijis. Turpreti wagare til pagasta ſkolu bija zauri gahjis. Jaw no paſcha eefahluma rahdijāhs nefatizigš gars ſtarp abeem, un arweenu palika tas naidš leelaks, tā la weenš ohtram raudſija ſlahdeht kur til ween wareja.

Reiſ muiſchās lungs uſ wagari ſaka: „Schogad waijaga kartupeļus apſchahweht un tad ſtahdiht; tapeh; nemeet 100 puhru un leezeet eefala rija uſ plahtem, lai apſchuhſi, tohš zituš juhš wareet peh; ſawa prahta ſtahdiht.“ Wagars eet un leel kartupeļus ſabehrt eefala rija uſ plahtem, peh; muiſchās lunga pawehles. Un nu pawehl puiſcheem, no feſtdeenāš walarā ſahloht, ſwehtdeenāš walarā lihds pulſtien 12 riju kurlinaht, wehl peefohlidamš pahri ſtohpus brandwihna. Birmddeenāš rihtā ſtahjāhs wagars ar wiſeem muiſchās laudim pee iſzepto kartupeļu ſtahdiſchanāš un ſaſtahda wiſuš, beſ la muiſchās lungs buhtu dabujis aiseet un apſkatitees.

— Peh; kahda laika atbrauz ari leelšlungs, kureſch Peterburgā dſihwoja, muiſchu apraudſiht. Utaizinato muiſchās lungu par wiſahm dariſchanahm iſwaijajis, leel ari wagari atſaukt.

Leelšlungs. „Nu, wagar, lā ſtahw ar lauku ſehjumeem?“

Wagars. „Zeenigš leelšlungs! Wiſš, ko eſmu ſehjis un ſtahdijis, ſašo itin brangi; til 100 puhru kartupeļu, — muiſchās lungs pawehleja tohš eefala rija ſchahweht . . .“

Leelšlungs. „Rā, waj tu tad to nedariji? Winſch tal ſin labaki. Winſch jaw ir ſemesklopfchanu mahzijeess.“

Wagars. „Dariju gan, zeenigš leelšlungs. Bet lihds ſchim no teem ſchahweteem nelahdi augli naw redſami.“

Leelšlungs. „Nu tad apſedlo ſirgu. Es gribu pats jaht un apſkatitees.“

Leelšlungs ap laukeem apgahjis un wiſu par labu atradis, til ween tur, kur tee zep̄tee kartupeļi ſtahditi, nelahdus auglus neredſedamš, jahj atpakał ſaſkatees, la tikdaudš kartupeļu iſputinati un tahds leelš ſemes gabals preekſch tahš wafaras aiſkahlahš. Leel ſaukt muiſchās lungu un atſaka tam deeneſtu; turpreti wagars lohni wehl pa-augſtinaja.

J. Sehje.

L o n d o n e.

Londone tagad aplahj kahdas 700 Anglu kwadratjuhdses. Schai Anglijāš galwaspiſehtai ir wairak nela 4 miljoni eedſihwotaju, kuru ſtarpā ſkaitami kahdi 100,000 ahrſemneeki no wiſahm paſaulēš puſehm. Londonē wairak rohdahš katoku ne lā Romā, wairak Schihdu ne lā Paleſtinā, wairak Jhru ne lā Dublinē, wairak Skotu ne lā Edinburgā un wairak Walliſu ne lā Kardiſā. Ił peektā minūtē Londonē 1 jilwekš peedsem un ił aſtotā minūtē 1 jilwekš mirſt. Uł Londonē eelahm, kaš wiſaš lohpa 7000 Anglu juhdses jeb 1400

Wahzu juhdses garas, par deenu zaur zaurim reſklnajoht ſeptiareiſ nelaimē noteek. Londonē eedſihwotaju ſkaitlis tā ſašoht azim redšoht wairojahš, jo katru deenu 123 dwehſeles peenahl klahst un katru gadu 45,000 dwehſeles. Peh; polizejas rutkeem Londoneeſchu ſtarpā rohdahš 117,000 blehſchi, kureem zita amata naw lā ſagt, wilt un krampjus lauſt. 38,000 dſehreji katru gad' teeſas preekſchā teek weſti.

Ihſt un labi

Trihšdefmitgadukarā tapa Forzheimes apgabala meſchi pawiſam nopohſiti. Tai laikā walbidamš Bahdenē markgraſš, kuru zenſchanahš bija, meſchus labā buhſchanā atpakał weſt, eewehleja kahdu weenteeſigu medineeku par wirſmeſchakungu, no kura tikuma un uſtizibas winſch bija pahrelezinahtš un paſcha-iſraſtiitā pawehlē bij laſamš: „Klauſees, Rihſlin, zaur ſcho es tewi par wirſmeſchakungu no Forzheimes eezelu un pawehlu tew, ja tew tawa dſihwiba ir mihta, la tu manus meſchus ar wiſlabako ſirdš apſinau wehrā nem. Es waretu gan kahdu no maneem muiſchneekem par wirſmeſchakungu eezelt, bet kad tahds nedara, kaš wina peenahlkumš, ko es lai tahdam daru. Tewi es waru, kad es gribu, apſtrahpeht, tadeht eſmu tewi iſredſejis un tu ſawu uſdewumu tureſi labā ſinā.“

G. A. Böh̄m.

Uri ſmalkee brihſcham rupji.

Tihrumš. Waj tu laſi ari ſchejeenas Wahzu awiſes?

Jnga. Tohš ſludinajumus pa druſkai, zitadaš gudribāš nemekleju.

Tihrumš. Skahde! tad tu ſinatu, la winaš ſawā ſtarpā raujahš.

Jnga. Kamdeht?

Tihrumš. Schilleram eſoht gohdš nolaupihtš.

Jnga. Gij neekuš, Schillers jaw preekſch kahdeem 70 gadeem miris, ko tam lai laupa?

Tihrumš. Reween pahr Schilleru, pahr paſchu wahzeetibu treez, la ta eſoht aiſkahrta.

Jnga. Kaš tur par brihnumeem, katrs ſawu aiſtahw.

Tihrumš. Bet tahš ſmalkahš lihdsibas, ar kura hm zita zitu ſawōš ſtrihdinōš pagohdina! Netihkahš ne Latweeſchu walodā tulkoht.

Jnga. Tad ir gan leela ſa-ihgſchana, kad jaw pee tahdahm lihdsibahm kerahš.

Tihrumš. Sa-ihgſchana iſ tihraš ſkaidibas: wezene duſmiga, la jaunaja ir weillaka.

Iſchiganu ſwehreſtiba.

Ungarijāš iſchiganu agrakaja laiku ſwehreſtiba ſkaneja tā: Rā Deewš kehniu Warai Sarkanaš juhraš widū noſlihzinaja, tā lai winſch ari man, kad es ſkaidru pateſibu nerunaju, leel ſemes widū nogrimt, un es eſmu nolahdehtš. Nelađ manim lai nelaimējahš ſagſchanā jeb mainu-andelē jeb zitā kahdā dariſchanā. Tuhdał pee pirmāš mainu-andelēš buhš manam ſirgam par ehſeli poliſt un es lai no bendēš rohkaš pee karatawahm pakahrts ſalalſtu.

Atbildamš redaktehrš Ernſt Plates.